
**«НАЗАРБАЕВ ЗИЯТКЕРЛІК МЕКТЕПТЕРІ»
дербес білім беру ұйымының**

2017 жылғы

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

2-бөлім

**«НАЗАРБАЕВ ЗИЯТКЕРЛІК МЕКТЕПТЕРІ»
дербес білім беру ұйымының тәжірибесін тарату**

ҚЫСҚАРТУЛАР ТІЗІМІ

ДББҮ	«Назарбаев Зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымы
ЖОО	Жоғары оқу орны
МЖМБС	Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты
АТО	Ақпараттық-талдау орталығы
ЖАО	Жергілікті атқарушы орган
ҚР БҒМ	Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
ҚР ҚМ	Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі
ШЖМ	Шағын жинақты мектеп
Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА	Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
ҰҚУ	ҚР ҚМ Ұлттық қорғаныс университеті
«Өрлеу» БАҰО	«Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы
ҰТО	Ұлттық тестілеу орталығы
ҰҚУ	Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігінің ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы атындағы Ұлттық қорғаныс университеті
ББРО	Білім беру ресурстары орталығы
ББ	Білім беру бөлімі
ПОҚ	Профессор-оқытушылар құрамы
ҚР	Қазақстан Республикасы
РФММ	Алматы және Астана қалаларындағы «Республикалық физика-математика мектебі» коммерциялық емес акционерлік қоғамы
БАҚ	Бұқаралық ақпарат құралдары
ТОЖ	Типтік оқу жоспары
БББ	Білім беру басқармасы
СББР	Сандық білім беру ресурстары
БББО	Білім беру бағдарламалары орталығы
ПӨО	Педагогикалық өлшеулер орталығы
ПШО	Педагогикалық шеберлік орталығы
«Жас ұлан» мектебі	ҚР ҚМ С.К. Нұрмағамбетов атындағы «Жас ұлан» республикалық мектебі
КЖИ	Кең жолақты интернет
ШҚО	Шығыс Қазақстан облысы
БҚО	Батыс Қазақстан облысы
ОҚО	Оңтүстік Қазақстан облысы

ТӘЖІРИБЕНІ ТАРАТУ АЯСЫНДА ДББҰ ҚАМТЫҒАН ҰЙЫМДАР ТІЗІМІ

1. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
2. ҚР БҒМ Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы
3. ҚР БАҰО «Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы
4. ҚР БҒМ Ұлттық тестілеу орталығы
5. ҚР БҒМ «Республикалық қосымша білім беру оқу-әдістемелік орталығы»
6. ҚР БҒМ «Оқулық» республикалық ғылыми-практикалық орталығы
7. ҚР БҒМ «Мектепке дейінгі балалық шақ» орталығы
8. ҚР БҒМ Ақпараттық-талдау орталығы
9. Алматы және Астана қалаларындағы «Республикалық физика-математика мектебі»
10. 19 ЖОО (педагогикалық мамандықтар бойынша дайындайтын)
11. 25 аймақтық колледж
12. ҚР ҚМ ҚР Тұңғыш Президенті – Елбасы атындағы Ұлттық қорғаныс университеті
13. ҚР ҚМ С.К. Нұрмағамбетов атындағы 4 «Жас ұлан» республикалық мектептері
14. Қазақстан Республикасының Қазақ ұлттық хореография академиясы
15. 16 облыстық Білім беру басқармасы
16. 201 аудандық және қалалық білім беру бөлімдері
17. Республика бойынша әдістемелік дәрісхана
18. 30 пилоттық мектеп
19. 35 базалық мектеп
20. Қызылорда облысының 45 инновациялық мектебі
21. Астана қаласының жалпы білім беретін мектептері
22. Ақмола облысының жалпы білім беретін мектептері
23. Ақтөбе облысының жалпы білім беретін мектептері
24. Маңғыстау облысының жалпы білім беретін мектептері
25. Батыс Қазақстан облысының жалпы білім беретін мектептері
26. Оңтүстік Қазақстан облысының жалпы білім беретін мектептері
27. Еліміздің 7 мыңнан астам жалпы білім беретін мектебі

«Назарбаев Зияткерлік мектептерінің тәжірибесін еліміздің орта білім беру жүйесіне тарату мақсатында оларды мұғалімдердің біліктілігін арттыру және жаңартылған білім беру мазмұны бойынша аймақтардағы әдістемелік орталық ретінде белгілеу» ...

*2017 жылғы «Назарбаев Университетін» бітіру салтанатты рәсмінде және «Назарбаев Университеті», «Назарбаев Зияткерлік мектептері» және «Назарбаев Қоры» дербес білім беру ұйымдарының Жоғары қамқоршылық кеңесінің отырысы барысында
(2017 жылғы 27 мамыр, Астана қаласы)
Қазақстан Республикасы Президентінің берген тапсырмасы*

«Еліміз рухани жаңғыру арқылы әлеуметтік модернизациялауда алдына үлкен міндеттер қойып отыр. Дәл осы себептен «Мәңгілік ел» ұлттық құндылықтар жүйесі білім берудің барлық деңгейлеріндегі жаңа стандарттардың негізін қалап отыр.

Мемлекет басшысының «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласынан (2017 жылғы 12 сәуір)

МАЗМҰНЫ

КІРІСПЕ	8
1-ТАРАУ. БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫ	10
1.1. БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ӘЗІРЛЕУ	12
1.2. ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ	13
1.3. БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫ.....	18
2-ТАРАУ. ПЕДАГОГ МАМАНДАРДЫ КӘСІБИ ДАМУ ЖӘНЕ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ	28
2.1. ПЕДАГОГ МАМАНДАРДЫҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУҒА АРНАЛҒАН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ӘЗІРЛЕУ	30
2.2. ОРТА БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҒАРТУ ШЕҢБЕРІНДЕ ТРЕНЕРЛЕРДІ ДАМУ	30
2.3. ҚР ПЕДАГОГ МАМАНДАРЫНЫҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ	32
2.4. ПЕДАГОГ МАМАНДАРҒА КУРСАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ	38
2.5. ПЕДАГОГ МАМАНДАРҒА ӘДІСТЕМЕЛІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ	40
2.6. БҰҚАРАЛЫҚ АҚПАРАТ ҚҰРАЛДАРЫНДАҒЫ ЖАРИЯЛАНЫМДАР	41
3-ТАРАУ. ЕЛІМІЗДІҢ АЙМАҚТАРЫНДА ТӘЖІРИБЕНІ ТАРАТУ	42
3.1. 30 ПИЛОТТЫҚ МЕКТЕППЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ	44
3.2. ЗИЯТКЕРЛІК МЕКТЕПТЕРДІҢ АЙМАҚТАРДА ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҚТАР РЕТІНДЕ АТҚАРАТЫН ЖҰМЫСЫ	48
3.3. РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МАҢЫЗЫ БАР ҰЙЫМДАРМЕН ЖҰМЫС	50
3.4 ОБЛЫСТАР МЕН АСТАНА ҚАЛАСЫНЫҢ ӘКІМДІКТЕРІМЕН ЖҰМЫС ЖҮРГІЗУ	51
ПІКІРЛЕР	56
ҚОСЫМШАЛАР	57

КІРІСПЕ

ДББҰ жаңартылған білім беру мазмұны мен педагог мамандарды алдын ала дайындау арқылы еліміздің орта білім беру жүйесіне Зияткерлік мектептердің тәжірибесін тарату жұмыстарын жүзеге асыруда.

Инновациялар мен білім берудің жаңа моделін озық тәжірибе арқылы енгізу – еліміздің барлық буындары мен құрылымдарына әсерін тигізетін жүйелі және кең ауқымды үдеріс. Сондықтан әлемнің көптеген елдерінде білім беру жүйесіне инновацияларды енгізу үшін «эксперименттік алаң» немесе «озық мектеп» тәсілдемесі қолданылады. Мысалы, Англия, Сингапур, Қытайда инновацияларды енгізудің ғылыми базасы болып табылатын озық мектептер жұмыс істейді, ал Қазақстандағы мұндай платформа Зияткерлік мектептер болып отыр. Бұл тәсілдеме – білім беру мазмұны мен бағалау жүйесін тұтас әрі жүйелі түрде кіріктіру арқылы білім беру жүйесін өзгертетін маңызды жұмыс, мұнда оқушылардың қажеттіліктері, оқыту технологиялары мен тәсілдері, сондай-ақ мұғалімдердің кәсіби дамуы ескеріледі.

ДББҰ мемлекеттік деңгейдегі деректерді терең талдай отырып, әлемдік білім беру кеңістігі ауқымындағы озық тәжірибені игеру, жан-жақты білімді мамандар мен ресурстардың әлеуетін тиімді пайдалана білу арқылы күрделі мәселелерді шеше алады.

Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың 2011 жылғы 8 сәуірдегі тапсырысына сәйкес, 2027 жылға дейін жаңартылған білім беру мазмұнына өту Жоспары (ҚР Білім және ғылым министрінің 2014 жылғы 21 тамыздағы №358 бұйрығы), сондай-ақ, жаңартылған білім беру мазмұны шеңберінде ДББҰ тәжірибесін 2020 жылға дейін тарату бойынша іс-әрекеттер жоспары (ДББҰ Басқармасының 2014 жылғы 16 қаңтардағы шешімі, №2 хаттама) аясында Зияткерлік мектептер өз тәжірибелерін еліміздің жалпы білім беретін мектептеріне тарату бойынша жүйелі жұмыстар жүргізуде.

ДББҰ тәжірибесі еліміз үшін стратегиялық маңызды бірнеше бағыт бойынша кешенді түрде таратылады:

- I. Жаңартылған білім беру мазмұны;
- II. Педагог мамандардың біліктілігін арттыру;
- III. Еліміздің білім беретін ұйымдарымен жүйелі жұмыс жүргізу.

2017 жылдың 1 қыркүйегінен бастап, еліміздің жалпы білім беретін мектептерінің 1, 2, 5 және 7-сыныптарында жаңартылған білім беру мазмұны енгізілуде, 30 пилоттық мектептің 3-сыныптарында бастауыш мектеп стандарттарының апробациясы жалғасуда.

Жаңа стандартты енгізген кезде ақпарат беру және түсіндіру жұмыстарына, ауқымды іс-шаралар мен республикалық деңгейде мүдделі

тараптармен ынтымақтастыққа ерекше көңіл бөлінеді.

Жаңа ҚР БҒМ МЖМБС-ты енгізуде Қазақстан Республикасы Үкіметінің Мәжілісі мен Сенаты көп қолдау көрсетті, атап айтқанда, аймақтармен кері байланыс жасап, ҚР Үкіметі мен комитет отырыстарында жоғарыда аталған мәселелерді қарастырды. Тұрақты кездесулер мен пікір алмасулар ұстаздар мен жергілікті қауымдастықтың басым бөлігінің ойын өзгертуге септігін тигізді. Еліміз жаңартылған білім беру мазмұнын қолдайды, мұны әртүрлі басылымдардағы, форумдар мен блогтардағы кері байланыстан көруге болады.

«Назарбаев Университеті», «Назарбаев Зияткерлік мектептері», «Назарбаев Қоры» ДББҰ Жоғары қамқоршылық кеңесінің 2017 жылғы 27 мамырдағы отырысында Елбасы Зияткерлік мектептерді жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу және мұғалімдердің біліктілігін арттыру бойынша аймақтардағы Әдістемелік орталықтар ретінде белгілеуді тапсырды. Осылайша, НЗМ тәжірибесін еліміздің білім беру жүйесіне тарату мақсатында 16 аймақтағы **Зияткерлік мектептер жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу және мұғалімдердің біліктілігін арттыру бойынша аймақтардағы Әдістемелік орталықтарға айналды.**

Елбасының тапсырмасын орындап, еліміздің білім беру сапасын арттыру мақсатында Зияткерлік мектептер тәжірибесін тарату үшін ДББҰ жергілікті атқарушы органдармен тығыз байланыс орнату бағытында жүйелі жұмыс жасап келеді.

Барлық аймақтардағы Зияткерлік мектептер жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу және мұғалімдердің біліктілігін арттыру жөніндегі Әдістемелік орталықтар ретінде Қазақстанның зияткерлік әлеуетін көтеруге, сондай-ақ алуан түрлі дағдыларға ие, бірнеше тілді меңгерген, белсенді азаматтық ұстанымы бар патриот, функционалдық тұрғыдан сауатты буын тәрбиелеп, оқытуға септігін тигізетін болады.

Жалпы білім беретін мектептерді әдістемелік қолдау оқыту мен оқудың заманауи әдістері мен технологияларын меңгерген, өз тәжірибесін зерделей алатын, оқушылардың қажеттіліктеріне қарай саралап оқытуды қолдана алатын үштілді білім беру ортасында жұмыс істеуге дайын мұғалімдерді алдын ала дайындауға бағытталған.

Жаңартылған бағдарлама бойынша оқыту нәтижесінде ауыл мен қала мектептері, сондай-ақ әртүрлі типтегі мектептер арасындағы білім беру сапасының алшақтығы азайып, еліміздің барлық оқушылары сапалы білімге тең дәрежеде қол жеткізе алады деп күтілуде.

2017 жылы тәжірибені тарату бойынша жүргізілген жұмысты қорытындылай келе, төменде көрсетілгендерді атап өткіміз келеді:

- ◆ 2017 жылдың 1 қыркүйегінен бастап еліміздің орта білім беру жүйесінің 2, 5 және 7-сыныптарында жаңартылған білім беру мазмұны кең ауқымда енгізілді.
- ◆ Еліміздің 16 аймағындағы 20 Зияткерлік мектепте білім беру қызметкерлерінің Тамыз конференциясы шеңберінде жаңартылған білім беру мазмұны бойынша секциялық отырыстар өткізілді, оған мемлекетіміздің жалпы білім беретін мектептерінде жұмыс істейтін 21 мыңнан астам мұғалім қатысты.
- ◆ Барлық аймақтарда екі күн ішінде барлығы 1767 шеберлік класы өткізілді: Зияткерлік мектептердің ұстаздары 5 және 7-сынып мұғалімдеріне 1019 шеберлік класын, пилоттық мектеп мұғалімдері 2-сынып мұғалімдеріне 748 шеберлік класын өткізді;
- ◆ ҚР еліміздің жалпы білім беретін мектептерінің 1, 2, 5 және 7-сынып мұғалімдеріне ЖӘК арқылы әзірленген ресурстарға қол жеткізуге мүмкіндік жасалды.
- ◆ Еліміздің педагог мамандарын озық дайындықтан өткізу қолға алынды.
- ◆ Енгізіліп жатқан оқу бағдарламаларының мазмұны, тұжырымдамалық тәсілдемелері, қағидаттары, әдістері мен оқыту технологиялары және т.б. жайлы ғылыми тұрғыдан дәлелденген ақпараттарды қамтитын деректер қорын құру жұмысы басталды.

Сонымен, бұл есепте ДББҰ тәжірибесін таратуға қатысты материалдар мен Зияткерлік мектептердің тәжірибесін тарату арқылы жүзеге асырылатын әртүрлі міндеттер ұсынылады.

1-ТАРАУ. БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫ

1.1. БІЛІМ БЕРУ МАЗМҮНҮН ӨЗІРЛЕУ

ҚР БҒМ жаңартылған орта білім мазмұнына көшу кестесіне сәйкес ДББҰ 2016 жылы бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беруге арналған барлық пәндер бойынша оқу бағдарламаларын әзірледі.

Қолға алынған іс-шаралар 2017 жылы мына бағыттарда жалғастырылды:

- ◆ негізгі және орта мектептерге арналған оқу бағдарламаларын (ТОБ-қа өзгертулер енгізілуге байланысты), сондай-ақ орта білімнің барлық деңгейлеріне арналған орта мерзімді жоспарлар әзірлеу;
- ◆ бастауыш және негізгі мектептерге арналған оқу бағдарламаларын (ҚР БҒМ тапсырысы мен педагогикалық қауымдастық кездесулерінің нәтижесі бойынша), сондай-ақ 30 пилоттық мектепте апробациялау қорытындысы бойынша 2-сыныпқа арналған орта мерзімді жоспарларды қайта қарастыру.

Осыған орай жетекші жоғары оқу орындарының ғалымдары, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының мамандары, Зияткерлік мектептер мен жалпы білім беретін мектеп мұғалімдерінің қатысуымен 112 семинар өткізілді.

2017 жылдың қорытынды нәтижесі ретінде жоспарлы 88 құжаттың орнына 150 құжаттың әзірленіп, қайта қарастырылуын атап айтуға болады.

ҚР БҒМ тапсырысы бойынша ДББҰ жоғары оқу орындарының ғалымдары, сондай-ақ А. Байтұрсынов атындағы Тіл білімі институты мен Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы мамандарымен бірге жиілік сөздікті негізге ала отырып, **1-11-сыныптарға арналған қазақ тілінің лексика-грамматикалық минимумын** (бұдан әрі – ЛГМ) әзірледі.

ЛГМ-ды қолдану алдымен ең жиі қолданылатын сөздерді бірте-бірте сөздік қорды молайта отырып оқу арқылы тілді тиімді түрде меңгеруге септігін тигізеді. ЛГМ жаңартылған білім беру мазмұны тақырыптарына сәйкес әзірленген және заманауи қазақ тілі лексикасын қамтиды.

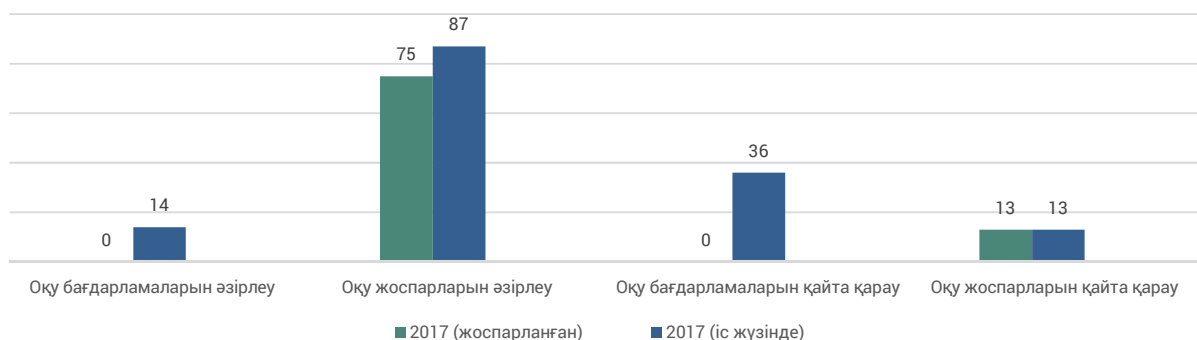
ЛГМ оқушылардың жас ерекшеліктеріне сәйкес тілді деңгей бойынша оқытуға септігін тигізеді.

Сонымен қатар, ДББҰ 2016 жылдан бастап «Қазіngua» ұялы телефон қосымшасын әзірлеу жұмысын бастады, ол оқыту қазақ тілінде жүргізілмейтін мектептерде қазақ тілін үйренуге арналған. Есептік кезеңде өткізілген

Диаграмма. 2015-2017 жылдардағы оқу бағдарламалары мен орта мерзімді жоспарларды әзірлеп, жетілдіру.

Диаграмма. Жоспарланған іс-шаралар мен 2017 жылы олардың жүзеге асырылуы

4 семинардың қорытындысы бойынша ЛГМ-ге негізделген **2-сыныптарға арналған қосымшаның мазмұны** әзірленді.

2, 5 және 7-сыныптарға жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу аясында жалпы білім беретін мектеп мұғалімдерін қолдау мақсатында төмендегідей әдістемелік құралдар әзірленді:

- ◆ Оқушылардың коммуникативтік дағдыларын қалыптастыруда қолданылатын белсенді оқыту әдіс-тәсілдері;
- ◆ «Химия» пәнінен тәжірибелік және зертханалық жұмыстарға арналған құрал, 7-сынып;
- ◆ «Физика» пәнінен зертханалық жұмыстар орындау бойынша кеңестер, 7-сынып;
- ◆ «Дүниежүзі тарихы» сабақтарында графикалық органиайзерлерді қолдану;
- ◆ Бастауыш мектептің математика сабақтарында қолданылатын белсенді әдістер;
- ◆ «Дүниетану» пәнін оқытудың белсенді әдістері;
- ◆ Пән мен тілді кіріктіріп оқытудағы «Скаффолдинг» (CLIL);
- ◆ 5-сыныптарға арналған «Музыка» пәні бойынша қазақ және орыс тілдеріндегі хрестоматия.

Әдістемелік құралда сабақта қолдануға арналған тапсырмалардың үлгілері, оқу ресурстары, ұсыныстар мен оқу үдерісін ұйымдастыру бойынша әдіс-тәсілдер берілген.

Апробацияны сәтті өткізудің және критериалды бағалау жүйесін енгізу талаптарының бірі – мұғалімге бағалау жұмысы бойынша қажетті кеңестер ұсыну, бағалаудың сапалы құралдарымен, сондай-ақ электронды құжат айналымы және есеп беру жүйесімен әдістемелік тұрғыдан қамтамасыз ету болып табылады.

2017 жылы еліміздің пилоттық және жалпы білім беретін мектептеріне критериалды бағалау бойынша төмендегідей материалдар ұсынылды:

- ◆ 1, 2, 5 және 7-сыныптарда оқытылатын пәндер бойынша қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалардың **92 жинағы**;
- ◆ Пилоттық мектептердің 3-сыныптарында оқытылатын пәндер бойынша қалыптастырушы бағалауға арналған тапсырмалардың **21 жинағы**;
- ◆ 1, 2, 5 және 7-сыныптарда оқытылатын пәндер бойынша жиынтық бағалауға арналған **66** әдістемелік нұсқаулық;
- ◆ Пилоттық мектептердің 3-сыныптарында оқытылатын пәндер бойынша жиынтық бағалауға арналған **15** әдістемелік нұсқаулық;
- ◆ 5 және 7-сыныптарда оқытылатын пәндер бойынша жиынтық бағалаудың **42** спецификациясы;
- ◆ Негізгі және жалпы орта мектеп мұғалімдеріне арналған критериалды бағалауға арналған нұсқаулық;

◆ Критериалды бағалау бойынша **10** бейнетүсірілім, ақпараттық кітапшалар, таныстырылым материалдары және т.б.

2018 жылы критериалды бағалауды енгізуді қамтамасыз ету үшін есептік кезеңде:

- ◆ Қалыптастырушы бағалауға арналған **56** тапсырмалар жинағы,
- ◆ Жиынтық бағалау бойынша **42** әдістемелік нұсқаулық,
- ◆ 6 және 8-сыныптарды тоқсан бойынша жиынтық бағалаудың **42** спецификациясы әзірленді.

1.2. ТӘРБИЕ ЖҰМЫСЫН ҰЙЫМДАСТЫРУ

ДББҰ Зияткерлік мектептердегі тәрбие жұмысын ұйымдастыруда Елбасының «Мәңгілік Ел» ұлттық идеясын және «Рухани жаңғыру» бағдарламасын басшылыққа алады. Мектептерде жүргізілетін тәрбие жұмысының жүйесі әлемдегі жаһандық өзгерістерді ескере отырып, оқушылардың бойында қазақстандық патриотизмді, азаматтық жауапкершілікті қалыптастыруға, еліміздің және барша әлемнің игілігі үшін атқарылатын іске үлес қосатын, айналасына қамқор, өзіне сенімді, өнегелі тұлғаны тәрбиелеуге бағытталған.

Білім беру стандарттарында «Мәңгілік ел» ұлттық идеясының 7 құндылығы атап көрсетілген. Осыған орай тәрбие жұмысын ұйымдастырудың басты ерекшелігі құндылыққа бағытталған оқыту болып табылады.

ДББҰ ҚР жалпы білім беретін мектептерге «Туған жер», «Қасиетті Қазақстан», «Сакралды Қазақстан географиясы», «Жаһандағы заманауи қазақстандық мәдениет», «Қазақстандағы 100 жаңа есім» жобаларымен үндес жобаларды ұсынды және оларды жүзеге асыруға атсалыса отырып, мектеп басшылары мен мұғалімдерін даярлайтын болады.

Тәрбие жұмысы тәжірибесін тарату мәселелері мына бағыттарда жүзеге асырылады:

- ◆ Отбасылық тәрбиені қолдау;
- ◆ Ақпараттық ресурстардың тәрбиелік мүмкіндіктерін кеңейту;
- ◆ Азаматтық және патриоттық тәрбие;
- ◆ Балаларды мәдени мұраға ынталандыру;
- ◆ Физикалық даму және денсаулық мәдениеті;
- ◆ Еңбекке баулу және кәсіби бағдарды анықтау;
- ◆ Экологиялық білім.

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2016-2019 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы аясында Зияткерлік мектептер 2017 жылы пилоттық және жалпы білім беретін мектеп оқушыларының патриоттық тәрбиесіне бағытталған «Шаңырақ» мектеп қауымдастығының жұмысы бойынша әртүрлі 630 шараны жүзеге асырды. Осы ретте еліміздің 16 өңіріндегі орта мектептердің жалпы саны 3000-нан асатын пән мұғалімдері, сынып жетекшілері, тәрбие жұмысы жөніндегі директор орынбасарлары және директорлары қамтылды.

Анықтамалық ақпарат: «Шаңырақ» қауымдастығының негізгі идеясы әртүрлі жастағы және әртүрлі тілде білім алатын оқушылармен оң қарым-қатынас пен ынтымақтастықты қалыптастыру және қарттарға қамқорлық көрсету болып табылады. Мектеп оқушыларының, мұғалімдер мен ата-аналардың бірыңғай, біртұтас қоғамдастығын, шығармашылық ойлау қабілетін, өзара құрметтеу, топтық рухты қалыптастыруға, сондай-ақ бірлескен спорттық-сауықтыру іс-шараларын ұйымдастыруға ықпал етеді.

Есептік жылдың қыркүйек айында Елбасы Н. Назарбаевтың «Болашаққа бағдар: рухани жаңғыру» атты бағдарламалық мақаласын жүзеге асыру мақсатында Ақтау қаласындағы Зияткерлік мектеп **«Нұрсұлтан Назарбаев моделі – Зияткерлік мектептер»** жобасымен Әзірбайжан, Ресей, Түркменстан және Қазақстанның жас көшбасшылары қатысқан «Жас. Жалын. Жаңғыру» Каспий маңындағы мемлекеттердің Халықаралық жастар форумына қатысты.

Ақтау қаласындағы Зияткерлік мектепке 300 форум қатысушысының және шақырылған 100 қонақтың келуі Каспий маңындағы мемлекеттердің Халықаралық жастар форумының ең жарқын көрінісі болды. Қазақстандық және шетелдік делегаттар Зияткерлік мектептердің қызметімен, білім беру бағдарламасымен, элективтік курстармен, оқушылардың әлеуметтік жобалары және тәжірибелерімен, сондай-ақ ғылыми-зерттеу жобаларымен танысып, «Таратуға лайықты идея» форматындағы «TEDx NIS» конференциясына қатысты.

«Роботты техника» стендінде Сан-Франциско қаласындағы TechNovation Challenge Гран-при иегері, Алматы қаласынан келген **Дияра Бейсембекова** SOS хабарламаларын жіберуде нысандардың географиялық орналасуын

нақты көрсететін GPS қабылдағышы бар QamQare мобильді қосымшасын, Алматы қаласынан келген *Данияр Тұрғамбаев* – «First Global Challenge» роботын, Ақтау қаласынан келген *Галаммадин Асқарұлы* – «Зағип жандарға арналған SMART-тақия», Орал қаласынан келген *Асан Бекқалиев* – «Роботталған мобильді су электр станциясын», Семей қаласынан келген *Әділ Ордаев* – «Роботтардың биін», Атырау қаласынан келген *Айнұр Адайбаева* – «Далалық өңірдің шөлейттенуімен күресетін роботты» ұсынды.

Аталған шарада сонымен қатар, «Қолөнершілер көшесі» мен оқушылардың қолданбалы шығармашылығының көрмесі (құмыра ісі, киіз басу, кілем тоқу және басқа да кәсіптер бойынша) жұмыс жасады.

Әзірбайжанның жастар және спорт министрінің орынбасары Зияткерлік мектептерді посткеңестік кеңістіктегі бірегей білім беру жобасы ретінде жоғары бағалап, оқушылардың ғылыми шығармашылығының өзектілігін және оның жоғары әлеуетке ие екенін ерекше атап өтті.

«Рухани жаңғыру» ұлттық идеясын, Зияткерлік мектептердің әлеуметтік тәжірибесі мен аталған мектептердің қолға алған жобалары бойынша озық тәжірибелерін тарату мақсатында **11 476 жалпы білім беретін мектеп басшылары мен педагог мамандарын қамтитын, сондай-ақ ата-аналар тартылған 246 іс-шара өткізілді.**

ЭЛЕКТИВТІ КУРСТАР

2017 жылдың наурыз айында Шымкент қаласындағы физика-математика бағытындағы Зияткерлік мектеп базасында Оңтүстік Қазақстан облысының жалпы білім беретін ұйымдарының 80 оқушысы қатысқан «Ғылымның шексіз сырлары» тақырыбында **VII Наурыз кездесулері** өтті.

Венгрия, Оңтүстік Корея және Назарбаев университетінің жетекші мамандары оқушыларға екі күн бойы лекциялық курстар өткізді.

Жоғары бағаға ие болған оқушылардың жұмыстары ұсынылған ғылыми және шығармашылық көрме ұйымдастырылды. Сондай-ақ, Оңтүстік Қазақстан облысындағы Шымкент Аграрлық колледжі, «ЭкоФарм Интернешнл» ЖШС, KazAgroGreen, «Ұлттық ақпараттық технологиялар» филиалы секілді кәсіпорындарға барып, іс-тәжірибесімен танысты.

ДББҰ 2014 жылдан бері «World Robot Olympiad» Дүниежүзілік робот олимпиадасының ережелеріне сәйкес Қазақстандағы **робот техникасы бойынша өтетін олимпиадалардың** ұлттық ұйымдастырушысы болып табылады.

2017 жылдың сәуірінде Зияткерлік мектеп базасында WRO-2017 ережелері шеңберінде робот техникасы бойынша олимпиаданың өңірлік кезеңі өткізілді. Оған 8 бен 19 жас аралығындағы **1210 оқушы** қатысып, жалпы білім беретін мектептердің 884 оқушысынан 83 оқушы жүлделі орындарға ие болды және республикалық жарыстарға қатысуға мүмкіндік алды. Олимпиаданың өңірлік кезеңі нәтижесінде 300 адам (150 топ) Республикалық кезеңге қатысу мүмкіндігіне ие болды.

2017 жылдың шілде айында «ЭКСПО-2017» Халықаралық мамандандырылған көрме Конгресс-орталығының базасында робот техникасы бойынша республикалық жарыстар (бұдан әрі - Жарыстар) өткізілді.

WRO-2017 Дүниежүзілік роботтар олимпиадасында қазақстандықтар жиырма ең үздік командалардың қатарына кірді.

«Робот техникасы» бағдарламасы бойынша тәжірибе тарату аясында Зияткерлік мектеп мұғалімдері өңірлерде оқыту семинарларын өткізді. Мысалы, Көкшетау қаласында Г. Мусин атындағы Көкшетау жоғары педагогикалық колледжінің қызметкерлері үшін «НАО роботын басқару» онлайн-семинары өткізілді, Өскемен қаласында – Зырян ауданына қарасты 11 мектептің информатика пәні мұғалімдеріне арналған көшпелі семинар өткізілді.

Зияткерлік және жалпы білім беру ұйымдарының оқушыларын бірлесіп оқытуда академиялық әлеуетті және жобалау-зерттеу қызметін дамыту мақсатында мына бағыттар бойынша **жазғы мектеп курстары ұйымдастырылды:**

1. халықтың әлеуметтік тұрғыдан әлсіз топтарына жататын отбасылардан шыққан 7 554 оқушыға арналған, оның ішінде Зияткерлік мектептердің 6 821 оқушысына, жалпы білім беру ұйымдарының 733 оқушысына ақысыз негізде;

2. 433 оқушыға арналған, оның ішінде Зияткерлік мектептердің 213 оқушысына, - жалпы білім беретін ұйымдарының 220 оқушысына ақылы негізде;
3. 341 оқушыға арналған, оның ішінде Зияткерлік мектептердің 332 оқушысына, жалпы білім беретін ұйымдарының 9 оқушысына ақылы және ақысыз негізде Стэнфорд университеті мен Джонс Хопкинс университетінің Дарынды жастар орталығының 6 оқушысы шақырылып, төмендегідей бағдарламалар бойынша курстар өткізді:
 - ◆ «Шығармашылық жазу»;
 - ◆ «Бағдарламалық инженерия және бейнеойындарды жобалау»;
 - ◆ «Қоршаған орта туралы ғылым»;
 - ◆ «Кәсіпкерлік»;
 - ◆ «Криптология»;
 - ◆ «STEM шеңберінде ағылшын тілінде қарым-қатынас жасау».

2017 жылдың маусым айында ауылдық жерлердегі аз қамтылған отбасылардан шыққан оқушыларды ғылыми және шығармашылық жобаларға тарту және 100-ге жуық олимпиаданың жеңімпаздарына әлеуметтік қолдау көрсету мақсатында Зияткерлік мектептердің оқушыларының «Ашық есік күндері» және «Халық» қайырымдылық қоры» жеке қорының аясында өткен мектеп жәрмеңкелерінен жиналған қаражаты есебінен **«ЭКСПО-2017 жас елшілері» жазғы мектебі** ұйымдастырылды.

Жазғы мектеп қатысушылары ұшақ модельдеу, тігін шеберханасы, қыш құмыра өнеркәсібі, теледидар студиясы, робот техникасы үйірмелеріне қатысты және 115 ел мен 22 халықаралық ұйымдардың павильондарымен танысу үшін ЭКСПО-2017 мамандандырылған көрмесін аралады. Сонымен қатар, «Астана Опера» мемлекеттік опера және балет театрына, Сәкен Сейфуллин мұражайына, Қазақстан Республикасының Ұлттық мұражайына барып, «Астана-Бәйтерек» кешенін, «Қазақ елі» монументін, Тәуелсіздік сарайын, Бейбітшілік және келісім сарайын, «Әзірет Сұлтан» мешітін, Қазақ ұлттық өнер университетін және т.б. аралады.

2017 жылдың маусым айында шахмат ойнаудың практикалық дағдыларын жетілдіру, күрделі логикалық есептерді шығару, мықты ерік-жігерді қалыптастыру, шахмат стратегиясы мен тактикасының негізгі дағдыларын қалыптастыру мақсатында әлеуметтік тұрғыдан әлсіз топтарға жататын ауылдық жерлерден шыққан, шахматпен айналысатын 50 оқушы үшін Алматы қаласындағы химия-биология бағытындағы Зияткерлік мектептің базасында Қазақстан Шахмат федерациясымен бірлесе отырып, **«Шахмат ғаламшары» атты екінші жазғы мектеп ұйымдастырылды.**

Оқушыларды облыстық білім беру басқармалары іріктеді. Оқушыларға мына тақырыптар бойынша дәрістік және практикалық сабақтар жүргізілді: «Жаттығу позицияларының (тактикасының) шешімі», «Үздік шахматшылар партияларын қарастыру және талдау», «Қос соққы, тізбек, ашық шабуыл», «Тактиканы жетілдіруге бағытталған міндеттерді шешу», «Пешкалық эндшпиль, партияны талдау», «3-санатқа арналған Конотоп бойынша эндшпиль шешу», «Дебют ойнау ережелері», «Жадты дамыту және көзсіз тәуекелге бару», «Бір мезгілдегі ойын сеансы», «Морфиден біздің заманға дейінгі шахмат эволюциясы».

2017 жылдың қазан және желтоқсан айлары аралығында Астана қаласындағы физика-математика бағытындағы Назарбаев Зияткерлік мектебінің базасында Зияткерлік мектептердің 20 оқушысы мен Астана қаласының жалпы білім беретін мектептерінің 10 оқушысы үшін «Моментум» бағдарламасы бойынша Тель-Авив университетінің «Оқушыларды кәсіпкерлікке үйрету» элективті курсы ұйымдастырылды.

Курс нәтижесінде топтар төмендегі жобаларды әзірледі:

Теориялық және практикалық бөліктерден тұратын бұл курстың бағыты төмендегідей болды:

- ♦ отандық және шетелдік сарапшыларды тарта отырып, кәсіпкерлік ортаға ену;
- ♦ оқушыларға өз жобаларын тиімді жоспарлауды, жүзеге асыруды және бағалауды үйрету;
- ♦ жеке бизнес-жобаны жүзеге асырудың практикалық тәжірибесін үйрету.

Жобалар	Қатысушылар
Easy knowledge 1-11 сынып оқушыларына арналған оқу бағдарламасы веб-сайты. Мүмкіндігі шектеулі балаларды үйде оқытуға қолайлы. Оқу әдебиетіне онлайн форматында қол жеткізу – оқытудың ыңғайлы және тиімді құралы.	Тоқтыбай Мәслихат – топ тренері, физика-математика бағытындағы Зияткерлік мектеп мұғалімі Мухитдинова Әзиза, №56 орта мектеп Бегасылова Әйгерім, №56 орта мектеп Түсіпбекова Томирис, №56 орта мектеп Қалаш Аделя, №56 орта мектеп Бөденова Мәдина, №56 орта мектеп
EcoTime Белгілі бір уақытқа әлеуметтік желілердің қосымшаларын бұғаттауға мүмкіндік беретін уақытты жоспарлауға арналған қосымша.	Смағұлова Индира – топ тренері, БИЛ мұғалімі Демесінов Алдияр, БИЛ Тоқан Гүлайым, №56 орта мектеп Қыдырбай Аман, №56 орта мектеп Иманғазин Әлімжан, №56 орта мектеп Қуанышбай Ибрагим, №56 орта мектеп

1.3. БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫ

ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕНДЕР (ОӘК) МЖМБС-ке сәйкес оқулықтар мен ОӘК әзірлеу

Оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді (бұдан әрі – ОӘК) әзірлеу Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сай «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ тәжірибесі бойынша жалпы білім беретін мектептердің жаңартылған білім беру мазмұнына ауысуымен байланысты жүзеге асырылып отыр.

ОӘК мазмұны білім беру саласындағы соңғы зерттеулерге, педагогикалық қағидалар және технологияларға сәйкес әзірленіп, оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастыруға бағытталған.

Оқулықтардың мазмұны әлемдік білім беру нарығындағы оқу әдебиеттеріне қойылатын заманауи талаптарға бейімделген. Олардың ерекшелігі – тәжірибеге бағытталған тапсырмалар мен жаңа оқу және көркем

материалдардың ұсынылуында, теориялық материалдардың сапасы мен олардың танымдық құндылығына баса назар аударылуында.

ОӘК-тің құрамдас бөлігі болып саналатын «Мұғалімге арналған нұсқаулық» сабақтарды ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік құрал болып табылады. Мұғалімдерге оқушыларды «оқуды үйренуге» және өз оқуына жауапты болуға ынталандыратын білім беру ортасын құру ұсынылады. Оқушылардың бойында осы қасиеттерді қалыптастырып, дамыту үшін мұғалімдер интерактивті және белсенді оқыту әдістері мен тәсілдерін қолданулары тиіс.

Осылайша, бастауыш және орта білім беру мазмұнын жаңарту аясында әзірленген ОӘК пәндік білімдерді терең меңгеруге, зерттеу дағдыларын дамытуға және өз тәжірибесіне сүйеніп білім алуға, шығармашылық және сыни тұрғыдан ойлауға бағытталған оқыту әрекетін жүзеге асыруға мүмкіндік береді.

Әзірленген ОӘК оқушылардың оқу бағдарламасын меңгеріп, әрбір сабақта оқу мақсаттарына жетуіне септігін тигізеді.

Кесте. Еліміздің жалпы білім беретін мектептері үшін ОӘК әзірлеу

Сынып	Оқу жылының басы	Оқу жылының соңы	Пәндер саны	ОӘК саны	Оқулықтар тізіміне кірген ОӘК-тер саны
1-сынып	2015	2016	8	12	6
2-сынып	2016	2017	11	16	1
3-сынып	2016	2018	12	18	-
4-сынып	2017	2019	3	6	-
5-сынып	2016	2017	11	16	6
7-сынып	2016	2017	17	28	4
БАРЛЫҒЫ			62	96	17

2, 5 және 7-сыныптар үшін әзірленген ОӘК 2017 жылы ҚР БҒМ «Оқулық» республикалық ғылыми-практикалық орталығы» РМҚК-ға (бұдан әрі – «Оқулық» орталығы) сараптамаға тапсырылды.

Олардың ішінен 11 ОӘК:

- ♦ (2-сынып) қазақ тіліндегі «Жаратылыстану» базалық оқулық ретінде қабылданды;
- ♦ (5-сынып) орыс тіліндегі «Русский язык(Я1)», «Естествознание», қазақ және орыс тілдеріндегі «Дүниежүзі тарихы» және «Қазақстан тарихы»;
- ♦ (7-сынып) қазақ және орыс тілдеріндегі «Көркем еңбек (қыздарға арналған)», «Көр-

кем еңбек (ұлдарға арналған)» ОӘК ҚР БҒМ еліміздің жалпы білім беретін мектептерінде пайдалануға ұсынған Оқулықтар тізіміне енгізілді.

ДББҰ оқулықтар мен ОӘК әзірлеу жобаларын жүзеге асыру ісімен айналысатын 249 автор, 80 редактор, 37 ғылыми кеңесші, 24 беттеуші дизайнерлерге арналған семинарлар өткізді. Сонымен қатар, ДББҰ қызметкерлері оқулықтар мен ОӘК-те қолдануға арналған 1750 иллюстрация жасап шығарды. Авторлық құқықтарды сақтау мақсатында 408 иллюстрация алу үшін 49 шарт жасалды.

ҚР БҒМ еліміздің жалпы білім беретін мектептерінде пайдалануға ұсынған Оқулықтар тізіміне кірмеген **1, 2, 5 және 7-сыныптарға** арналған оқулықтар ОӘК «Оқулық» орталығы сараптамасының нәтижелері мен Зияткерлік мектептер мұғалімдерінің ұсыныстарын есепке ала отырып, түзетілу үстінде. Бұл оқулықтар түзетілгеннен кейін еліміздің педагог мамандарына балама және/немесе қосымша оқу ресурстары ретінде қолдануға ұсынылатын болады.

3-сыныпқа арналған оқулықтар мен ОӘК-ті еліміздің 30 пилоттық мектебінде апробациядан өткізу.

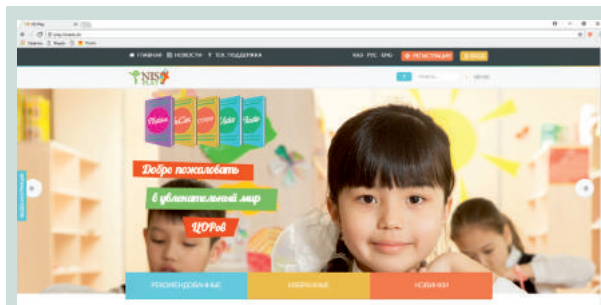
2017 жылдың шілде айында негізгі және тілдік пәндер, атап айтқанда 3-сыныпқа арналған «Математика», «Дүниетану», «Жаратылыстану», «Көркем еңбек», «Музыка», «АКТ», «Қазақ тілі», «Русский язык», «Литературное чтение» (орыс тілінде), «Әдебиеттік оқу» (қазақ тілінде) пәндері бойынша 18 ОӘК (6 тілдік ОӘК, 12 ОӘК қазақ және орыс тілдерінде, барлығы 96 атау) «Оқулық» орталығына сараптамаға тапсырылды, 2017 жылдың қыркүйек айынан бастап 3-сыныпқа арналған ОӘК-ті еліміздің 30 пилоттық мектебінде апробациядан өткізу үдерісі басталды.

Әзірленген барлық 18 ОӘК сараптамадан өтіп, апробациядан өту үстінде. ҚР БҒМ Мектепке дейінгі және орта білім департаментінің рұқсат қағазына сәйкес, ағымдағы жылдың қыркүйек айында 3-сыныпқа арналған оқулықтар мен ОӘК-тің таралымын көбейту және еліміздің 30 пилоттық мектебіне жеткізу жұмыстары ұйымдастырылды. Оқулықтар мен ОӘК толық көлемде және уақытылы жеткізілді.

САНДЫҚ БІЛІМ БЕРУ РЕСУРСТАРЫ

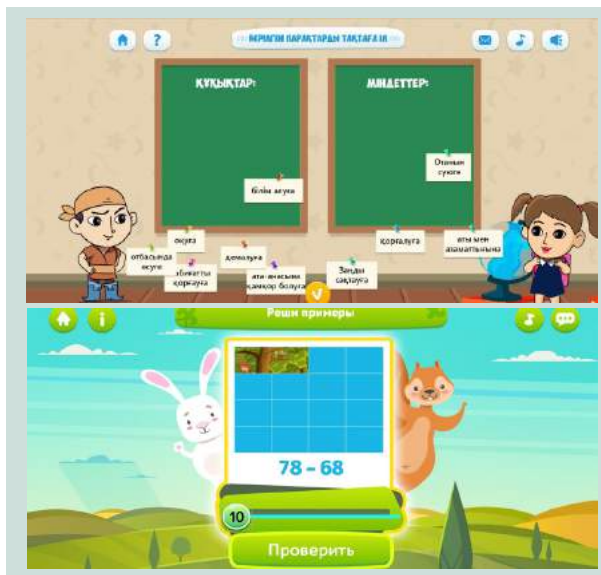
Жаңартылған білім беру мазмұны бойынша оқыту және сабақ беру үдерісіне қолдау көрсету мақсатында **Жүйелі-әдістемелік кешен** (www.smk.edu.kz) және **NISPlay** (www.play.nis.edu.kz) онлайн платформалары жұмыс жасауда.

Бұл платформалардың басты мақсаты – жаңартылған орта білім беру мазмұнын енгізуге қатысатын педагог қызметкерлерге оқу-әдістемелік тұрғыдан қолдау көрсету және оларды кәсіби дамыту.

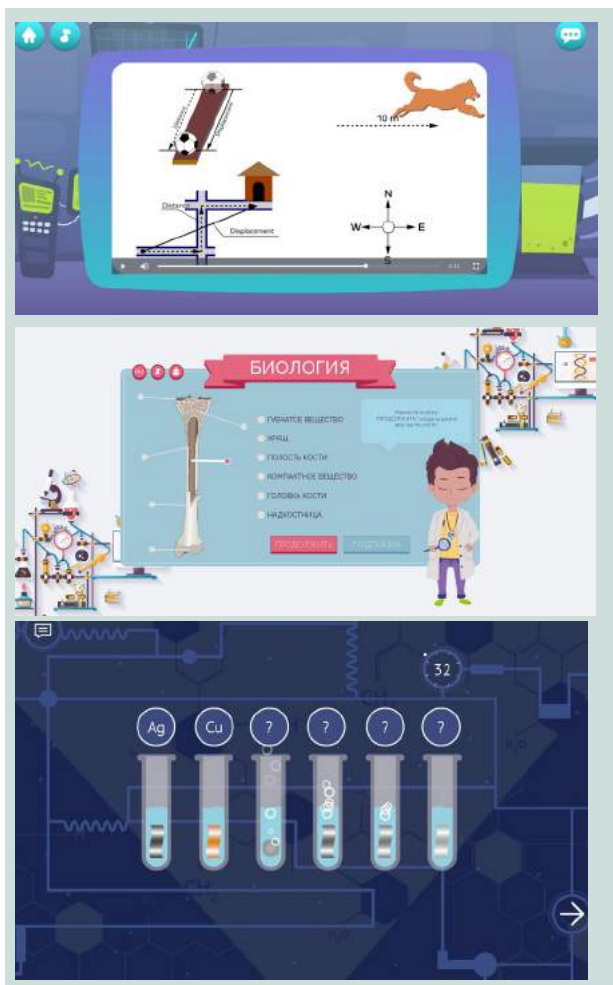
NIS Play – ДББҰ әзірлеген сандық білім беру ресурстарын қамтитын онлайн платформа. Ол Зияткерлік мектептер және ҚР жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдеріне заманауи сандық оқыту әдістемелері мен технологияларын тиімді пайдалану мүмкіндігін береді.

Сандық білім беру ресурсы (бұдан әрі – СББР) – графикалық, сандық, 3D, сөйлеу, музыкалық, бейне, фото және қойылған оқу мақсаттары мен міндеттеріне қол жеткізуге бағытталған басқа да ақпаратты қамтитын статикалық және динамикалық модельдер түрінде берілген ақпараттық дереккөз.

СББР-ды қолданатын педагог мамандар оқу мазмұнын, әдіс-тәсілдерін және нысанын тиімді өзгерте алады. Осығай орай педагогикалық қызмет құралдары жетілдіріліп, оқыту ісінің сапасы артады.

Оқыту үдерісіне қолдау көрсету мақсатында СББР бастауыш және негізгі мектептер үшін «Жаратылыстану», «Дүниетану», «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі», «Математика», «Информатика», «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзі тарихы», «Биология», «Химия», «АКТ», «География», «Физика» пәндері бойынша қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде әзірленген.

Әзірленген ресурстардың барлығы www.play.nis.edu.kz сайтына орналастырылған және оларды тегін жүктеп алып, еркін жұмыс істеуге болады.

ЖҮЙЕЛІ-ӘДІСТЕМЕЛІК КЕШЕН ПОРТАЛЫ (ЖӘК)

"Назарбаев Зияткерлік мектептері" ДББҰ тәжірибе тарату блогы
"Назарбаев Зияткерлік мектептері" ДББҰ тәжірибе тарату басылы бойынша жаңалықтар және негізгі ақпаратты қараңыз

Жұмыста қолдануға арналған құжаттар

Тематикалық бағдарламалары, бағдарламалық білім берудің міндеттері, стандарты, оқу бағдарламалары мен орта мерзімді жоспарлардың қолданылуы.

Толық нұсқасы

Сабақ бойынша жоспарлау

Назарбаев Зияткерлік мектептерінің оқу бағдарламаларына сәйкес әзірленген оқу бағдарламалары, сабақ жоспарлары, тапсырмалар, қолданылатын бағдарламалық материалдардың қолданылуы.

Толық нұсқасы

Критериялы бағалау жүйесі

Критериялы бағалау бойынша түсіндірмелер, қолданылатын бағалау арнайы тапсырмалар, жинақтар, бейне және әртүрлі ресурстардың қолданылуы.

Толық нұсқасы

Онлайн семинарлар және сабақтар

Онлайн сабақтар мен критериялы бағалау жүйесінің қолданылуы бойынша (тапсырмалар, жинақтар, бейне және әртүрлі ресурстардың қолданылуы).

Толық нұсқасы

Оқу-әдістемелік кешен

Әдістемелік ұсыныстар

Жүйелі-әдістемелік кешен (бұдан әрі – ЖӘК) (www.smk.edu.kz) – ДББҰ-ның зияткерлік өнімі болып табылатын бағдарламалық-ақпараттық кешен. Ол 2015 жылы 30 пилоттық мектептің мұғалімдеріне қолдау көрсету мақсатында әзірленді.

ЖӘК жаңартылған орта білім беру мазмұнын енгізу барысында педагог мамандарға әдістемелік қолдау көрсететін тиімді құралдардың бірі болып табылады және 2016 жылдың 18 тамызынан бастап еліміздің мұғалімдері оны еркін пайдаланып келеді.

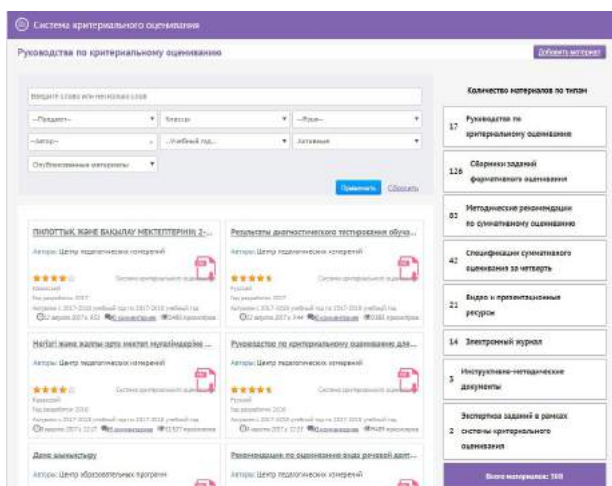
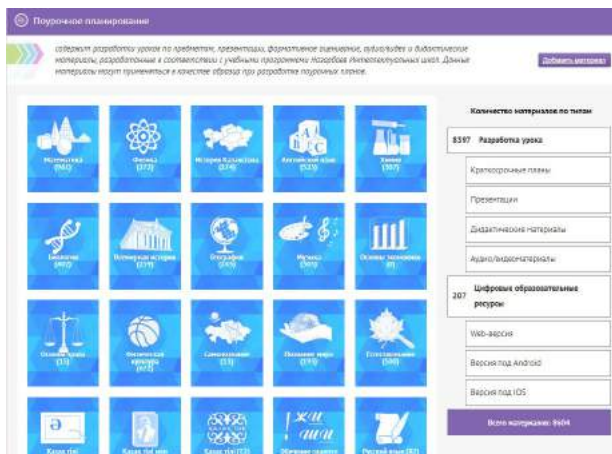
Осы уақытқа дейін порталға **168 000-нан** астам мұғалім тіркелді, **12 975 943** файл жүктелді, **3 813 053** материал қаралды.

ЖӘК өз алдына бөлек ақпараттық және коммуникативтік қызметтер жиынын қамтитын бірнеше тақырыптық бөлімнен тұрады, атап айтқанда:

- ♦ **жұмыс барысында қолдануға арналған құжаттар:** МЖМБС, ТОЖдар, пәндердің оқу бағдарламалары және орта мерзімді жоспарлары, сабақтардың күнтізбелік-тақырыптық жоспарлары;
- ♦ бастауыш мектептің 12 пәні, негізгі мектептің 20 пәні және жоғарғы мектептің 27 пәні бойынша **әр сабақты жоспарлау жолдары** (таныстырылымдарды, дидактикалық, аудио/бейне материалдарды қамтитын бағдарламаның тақырыптық бөліктері бойынша сабақтарды әзірлеу тәсілдері);
- ♦ **критериялы бағалау жүйесіне** арналған материалдар: мұғалімдерге арналған нұсқаулар, қорытынды бағалау тапсырмаларының жинақтары, жиынтық бағалау бойынша әдістемелік ұсыныстар, бейнебаян және таныстырылым ресурстары;
- ♦ **оқу-әдістемелік кешендердің**, яғни оқулықтардың, жұмыс дәптерлерінің, мұғалімге арналған нұсқаулықтардың электрондық нұсқалары, сөйлеу әрекетін дамытуға арналған оқу құралдары;
- ♦ пәндер бойынша жаңа тараулар мен тақырыптарды өтуге арналған **түсіндірмелі сипаттағы бейнероликтер**;
- ♦ **онлайн сабақтар мен семинарлар**, яғни оқыту әдістемесі мен технологиясы көрсетілген онлайн сабақтар мен семинарлардың бейне-материалдары кіреді.

Порталда **29 000-нан** астам материал орналастырылған, оның ішінде:

- ♦ 1, 2, 5, 7-сыныптардың бағдарламалары бойынша әзірленген **27 000-нан** астам файл;
- ♦ пәндер бойынша оқу бағдарламаларының жаңа оқу мақсаттарын, тақырыптарын және тарауларын түсіндіретін **123 бейнематериал**;
- ♦ критериялы бағалау жүйесіне арналған **289 материал**.

Мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету мақсатында ЖӘК порталына **коммуникативтік әдістемені жүзеге асыру ерекшеліктері**, грамматиканы лексикалық тақырыптар негізінде дамыту, сөйлеу әрекетінің 4 түрін дамытуға арналған және т.б. материалдар орналасқан **«Әдістемелік ұсыныстар»** атты жаңа қосымша кіргізілді.

2017-2018 оқу жылында Зияткерлік мектептер мұғалімдері жалпы білім беретін мектептер мұғалімдеріне 2018-2019 оқу жылында әдістемелік қолдау көрсету мақсатында 6, 8 және 10-сынып материалдарын әзірлеу мен жүктеу жұмысын бастады.

ЖӘК пайдаланушылары материалдарды бағалай алады, ұсынылған материалдарға қатысты пікір қалдыра және кері байланыс жасай алады; әзірлеушілер оларды жаңа материалдар әзірлеу кезінде назарға алатын болады. Аталған қызмет, сондай-ақ, мұғалімдердің қызығушылығын қадағалауға, материалдар мен әдістемелік көмектің қандай түрлеріне сұраныстың жоғары екендігін және қайсысы мұғалімдерді көбірек қызықтыратынын көруге мүмкіндік береді.

ЖӘК жүйесінде оқу үдерісін ұйымдастыру барысында туындайтын сұрақтарды онлайн режимде қойып, ДББҰ білікті мамандарынан жауап алуға болатын форум бөлімі ашылған. Бұл

бөлім жаңартылған білім беру мазмұнын жүзеге асыру үдерісін бақылайтын, жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу бойынша тәжірибе алмасатын, кері байланыс жасалатын тиімді құрал болып табылады. Осы уақытқа дейін порталға шамамен **4000 сұрақ** түсті, олардың қатарында бағалауға қатысты сұрақтар, оқыту әдістемесі мен технологиясы, оқу бағдарламалары және т.б. мәселелер туралы сауалдар қойылды.

Мәселелерді талдау нәтижесінде мұғалімдердің көбінесе критериялды бағалаудың, журналдарды толтырудың жаңа жүйесін енгізу бойынша әдістемелік көмекті қажет ететіні анықталды.

ББРО қызметкерлері жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдерін **ЖӘК және NIS Play** платформаларының негізгі компоненттерімен таныстыру мақсатында аймақтарда төмендегідей мәселелер бойынша оқыту семинарларын жүргізді:

- ♦ платформалардың мүмкіндіктерімен танысу;
- ♦ қажетті ресурсты іздеу және жүктеу;
- ♦ жеке кабинет ашып, оны басқару;
- ♦ материалдарды жүктеу, материалдарға кері байланыс жасау/пікір жазу;
- ♦ кері байланыс жасау парағын толтыру және т.б.

Еліміздің барлық аймақтарында ББРО мамандары білім беру ұйымдарының педагог мамандары үшін жүйенің қызметіне қатысты оқыту семинарларын жүргізді. Оқытуда жүйенің негізгі компоненттері мен қызметтік мүмкіндіктері түсіндірілді, ресурстарды пайдалану бойынша техникалық кеңестер берілді. Бұл іс-шаралар ЖӘК жүйесін енгізу шеңберінде өткізілді. 2016 және 2017 жылдар аралығында Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінің 7 мыңнан астам мұғалімі, 2017 және 2018 жылдар аралығында 9 мыңнан астам мұғалімі курстан өтті.

Аймақтарда еліміздің педагогтер қауымымен өткізілген кездесулер, ЖӘК сұхбат алаңында жиі қойылатын сұрақтарды талдау нәтижелері мұғалімдердің жаңа тақырыптарды оқытуға және аталған тақырыптардың оқу мақсаттарына қол жеткізуге қиналатынын көрсетті. Мұғалімдерге осы мәселелер бойынша қолдау көрсету үшін ДББҰ оқу мақсаттарына қол жеткізу және оларды бағалау тәсілдемелері мен әдістерін көрсететін бейнематериалдар әзірледі.

2,5,7-сыныптардың барлық пәндері бойынша барлығы 123 бейнеролик әзірленді.

Қазіргі уақытта 3,6,8,10-сыныптардың жаңа тақырыптары мен оқу мақсаттары бойынша бейнематериалдар әзірленуде.

Жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу барысында педагогтер қауымдастығының сұраныстарына уақытылы жауап беру мақсатында ЖЭК порталының қызмет ауқымы белсенді даму үстінде.

Жоғарыда айтылғандарды қорыта келе, ЖЭК жүйесінің негізгі міндеттерін атап өткен жөн:

- ◆ Зияткерлік мектептердің тәжірибесін ескере отырып, мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету, оларды шығармашылық тұрғыда дамыту, кәсіби жетілдіру;
- ◆ ынтымақтастық пен тәжірибе алмасу үшін жағдай жасау;
- ◆ пилоттық мектептердің мұғалімдеріне кеңес бере отырып қолдау көрсету үшін бірыңғай білім беру платформасын және ақапарат алаңын құру;
- ◆ білім беру жүйесі қызметкерлерінің желі арқылы жасалатын өзара қарым-қатынасын дамыту;
- ◆ инновациялық білім беру бағдарламаларын, оқу ресурстарын, зерттеу әдістерін тарату;
- ◆ мұғалімдердің онлайн тәжірибе алмасуына және тиімді қарым-қатынас орнатуына жағдай жасау;
- ◆ мұғалімдер мен оқушылар арасында АКТ дағдыларын дамыту және оларды тиімді пайдалану.
- ◆ бұлардан өзге, ЖЭК пайдаланушылары ПШО білім беру порталының www.cpm.kz материалдарын да пайдалана алады. Портал еліміздің педагог мамандарына желіде бірігіп жұмыс жасау, тәжірибе алмасу, тренерден кеңес және әдістемелік көмек алу, біліктілікті арттыру курстарынан өткен тыңдаушыларға курстан кейінгі қолдау көрсету, форумдар мен блогтарда идеялар алмасу мүмкіндігін береді, түрлі пәндер бойынша сабақтар жинағына және вебинарларға қатысуға жағдай жасайды, еліміздің желілік педагогтер қауымдастығын қалыптастырады.

КІТАПХАНАЛАРДЫҢ ЖҰМЫСЫ

Зияткерлік мектептердің кітапханалары жұмыстың жаңа әдістері мен нысандарын және кітапхана ісінің халықаралық сарапшыларының қатысуымен өткен семинарлардан алған инновациялық тәжірибені зерттеп, енгізгеннен кейін, оны ҚР жалпы білім беретін мектептеріне таратады.

Зияткерлік мектептердің кітапханалары базасында 4972 тыңдаушылар, яғни жалпы білім беретін мектептердің кітапханашыларына, мұғалімдері және әкімшілігіне арналған 121 оқыту семинары өткізілді.

Кітапханашылар мектеп кітапханаларының жұмысындағы заманауи әдістермен және тәсілдемелермен танысты, әртүрлі жастағы оқушылармен жұмыс жасаудың халықаралық тәжірибесі мен практикасын (Финляндия, АҚШ, Ресей, Оңтүстік Корея, Сингапур, ИФЛА және ИАСЛ конференцияларынан алған халықаралық тәжірибе) зерттеді. PISA халықаралық зерттеуі шеңберінде Зияткерлік мектептердің кітапханалары жұмысында кітап оқуды ілгері бастыруға және оқушылардың функционалдық оқу сауаттылығын дамытуға бағытталған заманауи тәсілдемелер зерттелді.

Тәжірибе тарату нәтижелері бойынша жалпы білім беретін мектептердің кітапханашылары түрлі жұмыс түрлерін енгізді:

- ◆ кітап оқуды дамытуға бағытталған практикалық және ойын түріндегі жұмыс әдістері («Кітапты тап», «Кітапты болжап тап», «BookBingo», «Күңгірт поэзия», «BookDingo»);
- ◆ «100 кітап», «Bookcrossing», «123» инновациялық жобалары, сондай-ақ кітап оқу клубтары жұмыс жасауда;
- ◆ кітап оқу ісін дамытатын ойын әдістері («Кітапты болжап тап», «Оқығанды салыстырмалы талдау», «Күңгірт поэзия», «Әлемді баурап алушы кітап», «Keyword Hexagon» т.б.);
- ◆ кіріктірілген сабақтар мен тәлімгерлік сағаттарды бірігіп өткізу.

БАСЫЛЫМДАР МЕН ЖАРИЯЛАНЫМДАР**«Педагогикалық диалог» ақпараттық-әдістемелік журналы**

Тәжірибені тарату аясында Педагогикалық шеберлік орталығы Кембридж университетінің Білім беру факультетімен әріптестікте қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде «Педагогикалық диалог» ақпараттық-әдістемелік журналын шығарады. Журнал Қазақстан Республикасы

Мәдениет және ақпарат министрлігінде (Куәлік: №12804-Ж) және сериялық басылымдарды тіркейтін ISSN Халықаралық орталығында (ЮНЕСКО, Париж қ., Франция) (ISSN 2308 – 7668) тіркелген.

2017 жылы орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде оқыту мен оқудың өзекті мәселелеріне арналған журналдың **4 саны** басылып шықты.

Журналдың №1-саны (19) «Білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында оқу жетістіктерін критериалды бағалау» тақырыбына арналған. Бұл нөмірдің мазмұны оқырмандарды білім беру мазмұнын жаңарту жағдайында оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесінің ерекшеліктерімен, пилоттық және жалпы білім беретін мектептерде критериалды бағалау жүйесін қолдану тәжірибесімен таныстырады.

Журналдың №2-саны (20) «Шағын жинақты мектептегі педагогикалық үдеріс» тақырыбына арналған. Нөмірде шағын жинақты мектептердің мұғалімдері мен әдіскерлерінің оқушылар құрамы шағын, аралас жинақ-сыныптардан құралған және сабақтарды ұйымдастыру нысаны ерекше болып келетін мектептерде оқу үдерісін ұйымдастыру тәжірибесі қарастырылады.

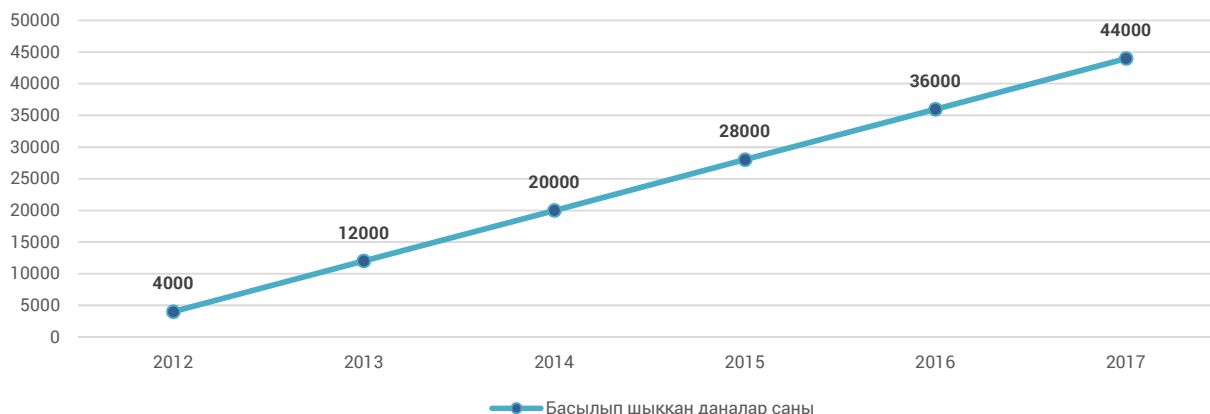
Журналдың №3-саны (21) «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ ұйымдастырған «Білім берудің жарқын болашағына арналған құндылықтар, әл-ауқаттылық және инновациялар» атты IX Халықаралық ғылыми-практикалық конференцияның жұмысына арналған. Журнал мақалаларында білім беру саласындағы отандық және халықаралық сарапшылардың тәжірибесі, сонымен қатар қазақстандық педагогтердің озық тәжірибесі ұсынылған.

Журналдың №4-саны (22) «Сабақты зерттеу (Lesson study): қазақстандық мектепте жүзеге асырудың теориясы мен практикасы» тақырыбына арналған. Журналдың бұл санында Дүниежүзілік сабақты зерттеу қауымдастығының (WALS) халықаралық конференциясына қатысушы қазақстандық зерттеушілер мен шетелдік әріптестердің Сабақты зерттеу тәсілін іске асыру тәжірибелері туралы мақалалары мен материалдары енгізіліп, мұғалімнің кәсіби тәжірибесінде Сабақты зерттеу тәсілін қолдану нәтижелері ұсынылған.

2012 және 2017 жылдар аралығындағы кезеңде журналдың 22 саны **44 000** дана көлемінде басылып шықты.

Диаграмма. «Педагогикалық диалог» журналының басылымы

2012-2017 жылдары журналда Аустралия, Әзірбайжан, Армения, Ұлыбритания, Израиль, Индонезия, Испания, Канада, Қырғызстан, Малайзия, Нидерланд, Жаңа Зеландия, Португалия, Ресей, АҚШ, Финляндия, ОАР, Ямайка, Жапония елдеріндегі педагогтер қауымдастығы өкілдерінің жұмыстары басылды. 2012 және 2017 жылдар аралығындағы кезеңде журналда барлығы 308 автордың жұмыстары жарияланды, олардың ішінде 103 автор шетелдік практик-ғалымдар, халықаралық сарапшылар және кеңесшілер болып табылады.

Журнал беттерінде мұғалімдердің, ДББҰ мамандарының, Зияткерлік мектептер мен жалпы білім беретін мектеп директорларының озық педагогикалық тәжірибелері, отандық және шетелдік практик-ғалымдардың, халықаралық сарапшылар мен кеңесшілер жүргізген педагогикалық зерттеулер нәтижелері бойынша ұсыныстар берілген.

Кесте. 2012-2017 жылдар аралығында мақалалары журналда жарияланған авторлар саны

Авторлар санаты	2012 ж.	2013 ж.	2014 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.	Барлығы	
							саны	%
Шетелдік сарапшылар	13	18	20	20	15	20	106	34,5
НЗМ мұғалімдері	6	7	12	18	12	15	70	22,7
ОББМ мұғалімдері	2	-	8	2	5	5	22	7,1
ДББҰ қызметкерлері	2	11	2	1	7	10	33	10,7
ПШО қызметкерлері	-	8	7	12	13	14	54	17,5
ҚР ЖОО қызметкерлері	4	1	-	4	-	-	9	3,0
ҚР білім беру ұйымдарының қызметкерлері	2	1	-	2	5	4	14	4,5
БАРЛЫҒЫ:	29	46	49	59	57	68	308	100

Авторлардың жалпы саны: 308 педагог

Мақалалардың жалпы саны: 245

Әдістемелік әдебиеттерді басып шығару

Педагог мамандар мен мектеп басшыларына үздіксіз әдістемелік қолдау көрсету мақсатында Педагогикалық шеберлік орталығы (бұдан әрі – ПШО) 2012 жылдан бастап әдістемелік және ақпараттық-талдау мазмұнындағы әдебиеттерді басып шығару жұмыстарын атқарып келеді.

2017 жылы **70 кітап** баспадан шығарылды.

Кесте. Бағыттар бойынша 2017 жылы жарияланған баспа өнімдерінің саны

№	Баспа өнімдерінің бағыттары	Кітап атауларының саны
Әдістемелік әдебиет		
1	Әдістемелік құралдардың бағыттары:	61
	Мұғалімге көмек ретінде	38
	Жинақтар (тәжірибелік зерттемелер)	10
	Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде	13
Ақпараттық-талдау әдебиеті		
2	Мониторингтік зерттеулер	5
3	Эссе жинақтары	4
Барлығы:		70

ПШО басып шығарған өнімдер:

- ◆ Жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу мәселелеріне арналған **33 әдістемелік басылым** шығарылды, оның ішінде еліміздегі 30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің озық тәжірибесіне арналған **16 жинақ** жарық көрді. Жинақтар 1 және 2-сыныптарға арналған «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі», «Математика», «Жаратылыстану», «Сауат ашу», «Дүниетану», «Әдебиеттік оқу», «Көркем еңбек», «Дене шынықтыру», «Музыка», «Өзін-өзі тану» пәндері бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарларын және олардың әдістемелік сипаттамаларын қамтиды.
- ◆ Оқыту мен оқудағы жаңа тәсілдер, оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау, сабақты жоспарлау бойынша **5 әдістемелік құрал**.

2012-2017 жылдар аралығында Әдістемелік кітапханаға **274 әдістемелік құрал** жинақталды.

Кесте. 2012-2017 жылдар аралығында ПШО Әдістемелік кітапханасынан басып шығарылған басылымдар саны

№	Бағыттар	2012 ж.	2013 ж.	2014 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.	Барлығы
Әдістемелік құралдар								
1	Халықаралық тәжірибе	-	2	9	5	-	-	16
2	Мұғалімге көмек ретінде	2	4	24	35	34	38	137
3	Басшыға көмек ретінде	-	-	-	2	6	-	8
4	Педагог мамандарды дайындайтын жоғары оқу орындарымен бірлесе жұмыс істеу	-	-	-	4	-	-	4
5	Жинақтар (практикалық зерттемелер)	-	-	5	2	-	10	17
6	Орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде					20	13	33
Ақпараттық-талдау жинақтары								
7	Мониторингтік зерттеулер	4	7	8	9	6	5	39
8	Эссе жинақтары	2	1	5	4	4	4	20
Барлығы:		8	14	51	61	70	70	274

2-ТАРАУ. ПЕДАГОГ МАМАНДАРДЫ КӘСІБИ ДАМУ ЖӘНЕ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ

2.1. ПЕДАГОГ МАМАНДАРДЫҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУҒА АРНАЛҒАН БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫН ӘЗІРЛЕУ

2017 жылы Педагогикалық шеберлік орталығы (бұдан әрі - ПШО) Қазақстан Республикасының орта білім беру мазмұнын жаңарту аясында педагог мамандардың біліктілігін арттыруға арналған төмендегідей **6 білім беру бағдарламасын** әзірледі:

1. «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеулер» мектепшілік кәсіби даму курсының білім беру бағдарламасы («НЗМ» ДББҰ Басқармасының 13.04.2017ж. шешімімен бекітілген, №16 хаттама) (тренерлерге және мұғалімдерге арналған);

2. «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ филиалдары басшылары орынбасарларының біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы («НЗМ» ДББҰ Басқармасының 17.08.2017ж. шешімімен бекітілген, №42 хаттама);

3. «Көркем еңбек» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы («НЗМ» ДББҰ Басқармасының 25.10.2017ж. шешімімен бекітілген, №55 хаттама) (тренерлерге және мұғалімдерге арналған);

4. Шағын жинақты мектеп басшыларының біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы («НЗМ» ДББҰ Басқармасының 25.10.2017ж. шешімімен бекітілген, № 55 хаттама);

Негізгі және жоғары мектептегі оқу пәндері бойынша тренерлер мен мұғалімдерге арналған педагог кадрлардың біліктілігін арттырудың **34 білім беру бағдарламасы** (17 қазақ тілінде және 17 орыс тілінде) түзетіліп, толықтырылды (қосымшаны қараңыз).

2.2. ОРТА БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН ЖАҢАРТУ ШЕҢБЕРІНДЕ ТРЕНЕРЛЕРДІ ДАЙЫНДАУ

ҚР орта білім мазмұнын жаңарту шеңберінде 2017 жылы педагог мамандардың біліктілігін арттыруға арналған 9 бағдарлама бойынша **450 тренер**, оның ішінде «Өрлеу» біліктілікті арттыру ұлттық орталығы АҚ (бұдан әрі – «Өрлеу» БАҰО АҚ) қызметкерлері қатарынан – **177**, жалпы білім беретін ұйымдардан – **140**, ПШО-дан **133 тренер** курстан өтті

Кесте. 2017 жылы курстан өткен тренерлер саны

№	Бағдарламаның атауы	Курстан өткен тренерлер саны (адам)	Оның ішінде		
			«Өрлеу» БАҰО АҚ	Жалпы білім беретін ұйымдар	ПШО
1	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Қазақстан тарихы» және «Құқық негіздері» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	26	12	11	3
2	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Дүниежүзі тарихы» және «Құқық негіздері» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	44	21	16	7
3	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Көркем еңбек» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	64	21	43	-
4	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Графика және жобалау» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	79	43	35	1

5	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларының біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	50	-	35	15
6	«Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеулер» мектепшілік кәсіби даму курсының білім беру бағдарламасы	101	-	-	101
7	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Орыс тілі» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	24	21	-	3
8	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Қазақ тілі» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	41	39	-	2
9	ҚР білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде «Ағылшын тілі» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы	21	20	-	1
Барлығы:		450	177	140	133

Тренерлер білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде бастауыш және негізгі мектеп мұғалімдері мен басшыларын оқыту үшін дайындықтан өткен.

Тренерлер ПШО, «НЗМ» ДББҰ, Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, «Өрлеу» БАҰО» АҚ үздік қызметкерлері және жалпы білім беретін мектептердің біліктілікті арттыру бағдарламаларының екінші (негізгі) және

бірінші (ілгері) деңгейлерінен өткені туралы сертификаттары бар бірінші және екінші санатты мұғалімдер қатарынан іріктелген.

2015-2017 жылдары Қазақстан Республикасының орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде ПШО 2 149 тренер (2015 жылы – 768, 2016 жылы – 931, 2017 жылы – 450 **тренер**) дайындады.

Кесте. 2015-2017 жылдары курстан өткен тренерлер саны

Білім беру ұйымдарының атауы	Дайындықтан өткен тренерлер саны			
	Барлығы	2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.
ПШО және оның филиалдары	523	185	205	133
Назарбаев Зияткерлік мектептері	122	52	70	-
Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА	19	19	-	-
«Өрлеу» БАҰО» АҚ және оның филиалдары	789	262	350	177
Басқа да білім беру ұйымдары (оның ішінде жалпы білім беретін ұйымдар)	696	250	306	140
Барлығы:	2149	768	931	450

Педагог мамандарды дайындайтын Қазақстан Республикасының жоғары оқу орындары, колледждерінің профессор-оқытушылар құрамы қатарынан тренерлер даярлау

2015 жылдан бастап педагог мамандарды дайындайтын жоғары оқу орындары мен колледждердің профессор-оқытушылар құрамы қатарынан тренерлерді оқыту басталды. Оқыту екі білім беру бағдарламасы бойынша жүргізіледі:

- ◆ Қазақстан Республикасының білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде педагог мамандардың бастауыш мектеп пәндерінен біліктілігін арттыру бағдарламасы;
- ◆ Қазақстан Республикасының педагог мамандарының біліктілігін арттыру бойынша деңгейлі/жетілдірілген білім беру бағдарламасы.

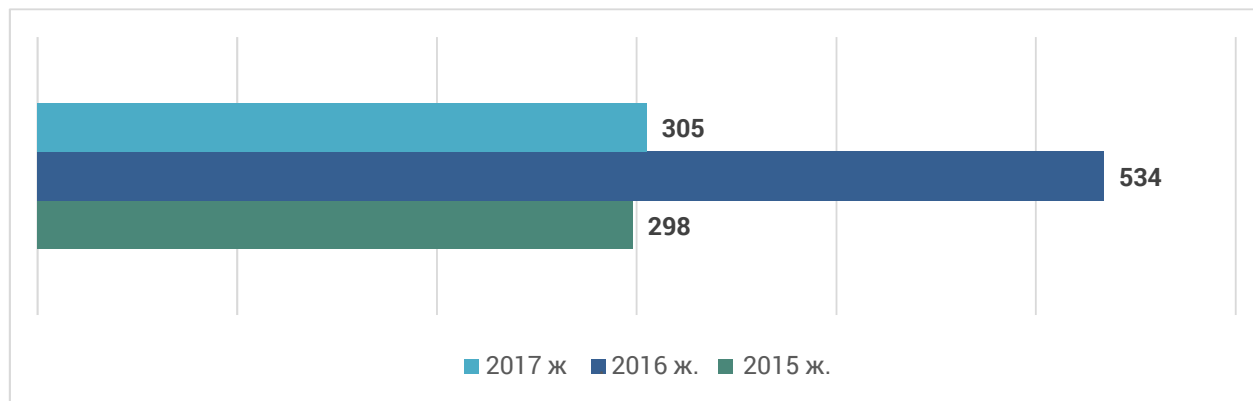
2017 жылы педагог мамандарды даярлайтын жоғары оқу орындары мен колледждердің профессор-оқытушылар құрамының қатарынан 305 тренер дайындықтан өтті.

Кесте. 2017 жылы жоғары оқу орындары мен колледждердің профессор-оқытушылар құрамы қатарынан курстан өткен тренерлер саны

№	Бағдарламалар	Саны
1	Қазақстан Республикасының білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде педагог мамандардың бастауыш мектеп пәндерінен біліктілігін арттыру бойынша білім беру бағдарламасы:	104
2	Қазақстан Республикасының педагог мамандарының біліктілігін арттыру бойынша деңгейлі/жетілдірілген білім беру бағдарламасы	201
БАРЛЫҒЫ:		305

2015-2017 жылдар аралығында ПШО 1137 тренерді, оның ішінде жоғары оқу орындарының профессор-оқытушылар құрамы қатарынан 737 тренерді, педагог мамандарды дайындайтын колледждерден 400 тренерді дайындықтан өткізді.

Диаграмма. Жоғары білім беру орындары мен колледждердің профессор-оқытушы құрамы қатарынан тренерлерді оқыту

2.3. ҚР ПЕДАГОГ МАМАНДАРЫНЫҢ БІЛІКТІЛІГІН АРТТЫРУ

Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде басшылардың біліктілігін арттыру

Қазақстан Республикасының орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде ПШО мен оның филиалдары педагог мамандардың біліктілігін арттыру бағдарламалары бойынша 29 276 педагогті оқытты, оның ішінде:

- ◆ **18 023 пән мұғалімі:** 4 342 бастауыш сынып мұғалімі, 1 254 қазақ тілі мұғалімі, 2 002 ағылшын тілі мұғалімі, 1 550 математика мұғалімі, 1 350 информатика мұғалімі, 1 425 химия мұғалімі, 1 400 биология мұғалімі, 1 525 фи-

зика мұғалімі, 1 425 география мұғалімі, 1 083 Қазақстан тарихы мұғалімі, 417 дүние-жүзі тарихы мұғалімі, 250 дене шынықтыру мұғалімі;

- ◆ **10 709 педагог маман**, оның ішінде 3 564 басшы; 3 564 басшының оқу ісі жөніндегі орынбасары, 3 581 басшының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары;
- ◆ облыстық, Алматы, Астана қалаларының білім басқармаларының, аудандық (қалалық) білім беру бөлімшелері мен әдістемелік кабинеттердің **544 әдіскері мен маманы**.

Кесте. ҚР орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде курстан өткен педагог мамандардың саны

	Пән мұғалімдері	2017 жыл								
		БАРЛЫҒЫ			ПШО			«Өрлеу» БАҰО АҚ		
		оқыт.	серт.	%	оқыт.	серт.	%	оқыт.	серт.	%
1	Бастауыш сыныптар	18385	18349	99,80	4342	4333	99,79	14043	14016	99,81
2	Қазақ тілі	8841	8824	99,81	1254	1253	99,92	7587	7571	99,79
3	Орыс тілі	5580	5551	99,48				5580	5551	99,48
4	Ағылшын тілі	4771	4745	99,46	2002	1996	99,70	2769	2749	99,28
5	Математика	6376	6365	99,83	1550	1545	99,68	4826	4820	99,88
6	Информатика	2959	2948	99,63	1350	1347	99,78	1609	1601	99,50
7	Физика	2860	2854	99,79	1525	1521	99,74	1335	1333	99,85
8	Химия	2355	2346	99,62	1425	1420	99,65	930	926	99,57
9	Биология	2994	2986	99,73	1400	1395	99,64	1594	1591	99,81
10	География	2955	2953	99,93	1425	1423	99,86	1530	1530	100,00
11	Қазақстан тарихы	3426	3417	99,74	1083	1081	99,82	2343	2336	99,70
12	Дүниежүзі тарихы	1962	1956	99,69	417	417	100,00	1545	1539	99,61
13	Дене шынықтыру	7200	7115	98,82	250	220	88,00	6950	6895	99,21
14	Музыка	91						91	90	98,90
15	Бейнелеу өнері	261						261	247	94,64
	Барлығы	71016	70409	99,15	18023	17951	99,60	52993	52795	99,63
	тестілеусіз өткен курстар									
16	мектеп директорлары	3564			3564					
17	ОІ жөніндегі директор орынб.	3564			3564					
18	ТІ жөніндегі директор орынб.	3581			3581					
19	әдіскерлер	544			544					
	Барлығы	11253			11253					
	ЖАЛПЫ:	82269	70409		29276	17951		52993	52795	

2015-2017 жылдары ПШО мен «Өрлеу» БАҰО» АҚ базасында **159 145 педагог** курстан өтті, бұл республикадағы бүкіл педагогтердің (274 757 адам) **57,9%-ын** құрайды. Олардың ішінде 107874 пән мұғалімі сертификаттауға ұсынылған.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2017 жылғы 9 қаңтардағы №13459/11-4/22 хатына сәйкес орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде **РФММ**

және РӘМ-нің 30 мұғаліміне аймақтық және мектеп үйлестірушілерінің біліктілігін арттыру бағдарламасы бойынша критериалды бағалау жүйесін енгізуге қатысты қосымша оқыту курстары өткізілді, оның ішінде: Алматы қаласындағы РФММ – 4; Астана қаласындағы РФММ филиалы – 3; Астана қаласындағы РӘМ – 11; Алматы қаласындағы РӘМ – 4; Қарағанды қаласындағы РӘМ – 4; Шымкент қаласындағы РӘМ – 4.

Кесте. 2015-2017 жылдары ҚР орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде курстан өткен педагог мамандардың саны

Жылы	Курстан өткен педагогтердің жалпы саны (адам)	ҚР педагогтерінің жалпы санының үлесі (%)	Курстан өткен педагогтер саны (адам)	
			ПШО	«Өрлеу» БАҰО» АҚ
2015	2 727	0,9	2 727	-
2016	74 149	27,0	30 135	44 014
2017	82 269	28,6	29 276	52 993
БАРЛЫҒЫ:	159 145	57,9	62 168	97 007

«Тәжірибедегі рефлексия» жалпы білім беретін мектептердегі педагог мамандардың кәсіби даму бағдарламасы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2017 жылғы 3 сәуірдегі № 11-4/633-ішкі қаулысына сәйкес 2017 жылы ПШО және оның филиалдары «Тәжірибедегі рефлексия» жалпы білім беретін мектептердегі

педагог мамандардың кәсіби даму бағдарламасы бойынша **8 737 мектеп тренерін** оқытты.

2016-2017 жылдары ПШО мен оның филиалдары барлығы **17 517** жалпы білім беретін **мектептердің тренерлерін**, РФММ және РӘМ педагог мамандарын дайындады.

Кесте. 2016-2017 жылдары курстан өткен мектеп тренерлерінің саны

№	Облыс	Облыстағы педагогтердің жалпы саны (адам)	Курстан өткендер үлесі (%)	Курстан өткендер саны (адам)		
				жалпы	2016 ж.	2017 ж.
1	Ақмола	13485	11,15	1504	752	752
2	Ақтөбе	13973	7,17	1002	501	501
3	Алматы	32998	6,12	2018	1009	1009
4	Атырау	9237	5,20	480	240	240
5	ШҚО	19546	8,27	1616	808	808
6	Жамбыл	20692	5,37	1112	556	556
7	БҚО	11605	7,10	824	412	412
8	Қарағанды	17394	7,68	1336	668	668
9	Қостанай	11757	9,83	1156	578	578
10	Қызылорда	16946	3,68	624	312	312
11	Маңғыстау	8967	3,30	296	148	148
12	Павлодар	11507	9,23	1062	531	531
13	СҚО	10247	11,38	1166	583	583
14	ШҚО	55630	4,50	2504	1252	1252
15	Алматы қ.	6706	8,02	538	269	269
16	Астана қ.	14067	1,68	236	118	118
17	РФММ	225	3,0	7		7
18	РӘМ	213	16,9	36		36
БАРЛЫҒЫ:		274757	6,38	17 517	8737	8780

«Тиімді оқыту», «Мұғалімнің мектептегі көшбасшылығы» педагог мамандардың біліктілігін арттыру бағдарламалары

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің 2016 жылғы 30 желтоқсандағы № 11-4/2488-вн хатына сәйкес мемлекеттік жалпы білім беретін мектептердің және Астана қаласындағы РФММ БКАҚ филиалы мен Зияткерлік мектептердің мұғалімдері үшін «Тиімді оқыту», «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы», «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы» (бұдан әрі – Білім беру бағдарламалары) мұғалімдердің кәсіби біліктілігін арттыру курстарын өткізу жұмысы жалғасуда.

2017 жылы білім беру бағдарламалары бойынша **5 615 мұғалім**, олардың ішінде, «Тиімді оқыту» – 1 312 мұғалім; «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» – 1 363 мұғалім; «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы» бағдарламасы бойынша 2 940 мұғалім курстан өтті.

Курстарды бітірген мұғалімдердің дайындықтан өткендері:

- ♦ **жалпыға ортақ білім беретін мектептердің 5 092 мұғалімі** («Тиімді оқыту» – 1 005 мұғалім; «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» – 1 197 мұғалім; «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы» – 2 890 мұғалім);
- ♦ Астана қ. БКАҚ РФММ филиалының **29 мұғалімі**;
- ♦ **НЗМ 494 мұғалімі курстан** өтуде («Тиімді оқыту» – 278 мұғалім; «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы» – 166 мұғалім; «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы» – 50 мұғалім).

2012-2017 жылы ПШО базасында 28 198 мұғалім білім беру бағдарламалары бойынша дайындықтан өтті.

2013-2017 жылдары Зияткерлік мектептердің 2 985 педагог маманы деңгейлі және білім беру бағдарламалары бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өтті.

Кесте. 2012-2017 жылдары білім беру бағдарламалары мен деңгейлі бағдарламалар бойынша курстан өткен мұғалімдер саны

№	Бағдарлама атауы	Курстан өткендер саны (адам)						
		барлығы	оның ішінде					
			2012 ж.	2013 ж.	2014 ж.	2015 ж.	2016 ж.	
1	Үшінші (базалық)/ «Тиімді оқыту»	8 246	1 053	1 147	1 004	1 949	1 781	1 312
2	Екінші (негізгі)/ «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы»	4 952	-	997	999	173	1 420	1 363
3	Бірінші (ілгері)/ «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы»	15 000	-	3 093	3 101	2 871	2 995	2 940
БАРЛЫҒЫ:		28 198	1 053	5 237	5 104	4 993	6 196	5 615

Кесте. 2013-2017 жылдары Зияткерлік мектептердің курстан өткен мұғалімдерінің саны

№	Бағдарлама деңгейі/атауы	Курстан өткендер саны (адам)				
		барлығы	оның ішінде			
			2012 ж.	2013 ж.	2015 ж.	2016 ж.
1	Үшінші (базалық)/ «Тиімді оқыту»	2 204	223	-	1 000	703
2	Екінші (негізгі)/ «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы»	548	-	-	155	227
3	Бірінші (ілгері)/ «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы»	233	-	-	88	95
БАРЛЫҒЫ:		2 985	223	-	1 243	1 025

Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін ұйымдары басшыларының біліктілігін арттыру бағдарламасы

Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін ұйымдары басшыларының біліктілігін арттыру бағдарламасы (бұдан әрі – Басшылар бағдарламасы) бойынша **1 535 адам** курстан өтті, олардың ішінде **538 адам** 2016 жылы курстан өтуді бастады.

Назарбаев Зияткерлік мектептерінің басшылары орынбасарларының біліктілігін арттыру бағдарламасы бойынша **20 директордың орынбасары** курстан өтті.

2014-2017 жылдары Басшылар бағдарламасы бойынша курстан өткендердің жалпы саны – **4 211 адам**.

Кесте. 2014-2017 жылдары курстан өткен мектеп басшыларының саны

Тыңдаушылар санаты	Курстан өткендер саны (адам)				
	Жалпы	оның ішінде			
		2014 ж.	2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.
Жалпы білім беретін ұйымдардың басшылары	4 174	583	660	1 396	1 535
НЗМ басшылары	37	-	-	17	20
БАРЛЫҒЫ:	4 211	583	660	1 413	1 555

«Информатика», «Физика», «Химия» және «Биология» пәндері бойынша жалпы білім беретін оқу орындары мұғалімдерінің тілдік құзыреттерін арттыру бағдарламалары бойынша ұйымдастырылған курстар және жалпы білім беретін мектептердегі ағылшын тілі мұғалімдерінің тілдік және кәсіби құзыреттерін арттыру (ағылшын тілін оқыту)*

«Ұлттық жоспар – 100 нақты қадам» бағдарламасына сәйкес білім беру жүйесінде ағылшын тіліне қадамдап көшу жұмысын жүзеге асыру мақсатында 2017 жылдың сәуір айынан бастап, жоғары мектеп пен жоғары оқу орындарында жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдеріне арналған ағылшын тілі курстары жүргізілуде. Бұл курстардың мақсаты:

- ♦ жалпы білім беретін ұйымдар мұғалімдерінің «Информатика», «Физика», «Химия» және «Биология» пәндері бойынша тілдік құзыреттерін арттыру (бұдан әрі – пән мұғалімдеріне арналған курстар); оқу мерзімі – 1600 сағат (10 ай);
- ♦ жалпы білім беретін мектептердің ағылшын тілі мұғалімдерінің тілдік және кәсіби құзыреттерін арттыру (бұдан әрі – ағылшын тілі мұғалімдеріне арналған курстар); оқу мерзімі – бастапқы ағылшын тілінің деңгейіне байланысты 2 айдан 5 айға дейін.

Курстарды Тілдік мектептер консорциумы – «Professional Development Centre» ЖШС, «Interpress International House» ЖШС, «Caspian Training Group» ЖШС, «Новое поколение» Халықаралық оқыту орталығы» ЖШС (бұдан әрі – Консорциум) жүргізеді.

Кесте. 2015-2017 жылдары ТЕЭЖ-де тіркелген тыңдаушылардың саны

№	Бағдарламалардың атауы	Тіркелген тыңдаушылар саны (адам)			
		2015 ж.	2016 ж.	2017 ж.	барлығы
1	Бірінші (ілгері)/ «Педагогикалық қоғамдастықтағы мұғалім көшбасшылығы»	2 756	2 936	2 884	8 576
2	Екінші (негізгі)/ «Мектептегі мұғалім көшбасшылығы»	156	1 262	1 240	2 658
3	Үшінші (базалық)/ «Тиімді оқыту»	1 417	1 344	1 179	3 940
4	Басшылар бағдарламасы	731	1 019	1 091	2 841
5	Білім беру мазмұнын жаңарту аясындағы бағдарламалар	1 121	42 885	35 480	79 486
Барлығы:		6 181	49 446	41 874	97 501

Курста оқыту сапасының мониторингі

Білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру сапасын басқару және оның идеяларын қазақстандық мектеп тәжірибесіне енгізу жұмысы мақсатты аудиторияның алдын ала диагностикасы; курста оқыту сапасының мониторингі; ПШО оқыту бағдарламалары бойынша оқып, сертификатталған педагог мамандардың курстан кейінгі іскерлік

ПШО Тілдік мектептер консорциумымен мұғалімдерге ағылшын тілін үйрету, әдістемелік және үлестірмелі материалдармен қамтамасыз ету, тренерлер құрамын жұмысқа тарту, курс нәтижелері бойынша бағалау мен курс тыңдаушыларын сертификаттау қызметтерін көрсету туралы Шартқа қол қойды.

Курс тыңдаушыларын шәкіртақымен қамтамасыз етуді ПШО мен оның филиалдары жүзеге асырады.

2017 жылы **1 624** ағылшын тілі мұғалімі курстардан өтті (ағылшын тілі мұғалімдеріне арналған 2, 3 және 4 айлық курстар). **1 975 мұғалім**, олардың ішінде, **1 070 ағылшын тілі мұғалімі** және **905 пән мұғалімі** оқуды жалғастыруда. Әртүрлі себептерге байланысты **8 мұғалім** оқудан шығарылды (қосымшаны қараңыз).

Тыңдаушыларды есепке алудың электронды жүйесі

ПШО біліктілікті арттыру курстарының тыңдаушыларын есепке алу мен бақылау мақсатында 2015 жылдан бастап www.db.cpm.kz Тыңдаушыларды есепке алудың электронды жүйесі (бұдан әрі – ТЕЭЖ) жұмыс жасауда. 2017 жылы ТЕЭЖ-де тіркелген тыңдаушылардың саны – **41 874**. 2015-2017 дейінгі мерзімде ТЕЭЖ-де біліктілікті арттыру курстарының **97 501 тыңдаушысы** тіркелді.

тиімділігінің мониторингі негізінде жүзеге асырылады.

2017 жылы мониторингілік зерттеулерге **30 999 сұхбаттасушы** қатысты, олардың ішінде:

- ♦ жалпы білім беретін ұйымдардың басшылары (513);
- ♦ НЗМ мұғалімдері мен басшының орынбасарлары (552);

- ◆ мемлекеттік жалпы білім беретін ұйымдардың педагог қызметкерлері (29276);
- ◆ тренерлер құрамы (413);
- ◆ Астана қ., Ақмола және Қарағанды облыстарының білім беру ұйымдарының сертификатталған мұғалімдері (245).

Курстардағы мониторингілік зерттеулердің нәтижелері:

- ◆ ПШО тренерлерінің оқыту кезіндегі жұмыс тиімділігі;
- ◆ бағдарламалардың өзектілігі мен тәжірибелік маңызы;
- ◆ бағдарламалардың алдына қойылатын мақсаттар мен тапсырмалар;
- ◆ теориялық-әдістемелік ақпараттың толымдығы мен жеткіліктілігі.

Оқу бағдарламаларының мазмұнын меңгеру тиімділігі, сабақ беру мен оқытудың заманауи әдістері мен технологияларын қолдану дағдыларын игеру деңгейі «бастаған кезде» және «аяқтаған кезде» диагностикалау нәтижелерін салыстыру арқылы анықталды. Бұрыннан болған және жаңадан пайда болған кәсіби білім мен дағдылардың арақатынасы орта есеппен 40:60 пайызды құрайды, мұндағы 60 пайыз – жаңадан пайда болған білім мен дағдылар.

Сонымен қатар, сұхбаттасушылардың айтуы бойынша ПШО бағдарламаларының оқыту нысаны мен ұзақтығы бірқатар мүмкіндіктерге жол ашады:

- ◆ әріптестердің тәжірибесімен танысып, мектепті дамыту жоспарын құру стратегиясының ең тиімді нұсқасын таңдау;
- ◆ жаңа әдістер мен тәсілдерді шынайы сынып жағдайында апробациялау;
- ◆ оқыту мен оқу сапасын басқару ұстанымдарының жүйесін айқындау.

Сұхбатқа қатысушылардың барлығының айтуы бойынша, олардың кәсіби үміттері ойдағыдай ақталды, бұл орташа шамамен алғанда, 52% -ды құрап, күткеннен асып түсті.

Курстан кейінгі мониторинг келесі жайттарды анықтау мақсатында жүргізіледі:

- ◆ қазақстандық мектептерде бағдарламаларды іске асырудың сапасы;
- ◆ сертификатталған мамандардың кәсіби проблемалары мен қажеттіліктері;
- ◆ сертификатталған мамандардың жұмыс орнындағы әріптестерінің пікірінше сынып және мектеп тәжірибесінде болып жатқан өзгерістердің сапасы мен сипаты;
- ◆ оқушылардың оқу жетістіктерінің сапалық және сандық көрсеткіштерінің динамикасы.

Жалпы алғанда, сұхбаттасушылардың басым бөлігі (89,8%) оқушыларды жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша оқытудағы өз тәжірибелерін табысты деп бағалайды.

Сұхбаттасушылардың басым бөлігінің (83,8%) пікірі бойынша, олар жаңартылған білім мазмұнын енгізу жұмысының табыстылығын оқу жылының басында белгіленген критерийлер бойынша бағалаған. Аталған критерийлер бойынша бағалау нәтижелері мұғалімдердің оқытуында да, оқушылардың білім алуында да жағымды динамиканы көрсетті.

Кесте. Жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша мұғалімдердің жұмысы мен оқушылардың оқу үдерісіндегі өзгерістер туралы сауалнама нәтижелері

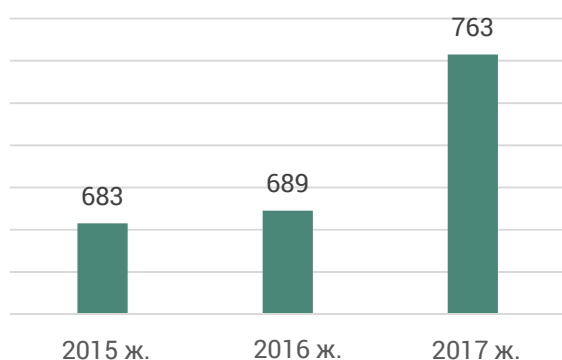
№	Сауалнаманың мазмұны	Сұхбаттасушылардың пікірі	Жалпы сұхбаттасушылар санының үлесі (%)
1	Жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша мұғалімдердің жұмысындағы өзгерістер	жалпы оқыту тәжірибесі жақсарды	55,0
		оқыту тәжірибесі жеке аспектілер бойынша жақсарды (оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүйесі; оқыту мен оқу әдістері мен нысандары; сабақ жоспарлау қағидалары)	92,8
		оқушылар өз күштеріне көбірек сене бастады	54,5
2	Оқушыларды жаңартылған оқу бағдарламасы бойынша оқытудағы өзгерістер	оқуға деген қызығушылық артты	53,3
		оқушылардың ата-аналары бағалаудың әділдігіне сенімді	51,7
		оқушылар арасындағы қарым-қатынас жағымды және ынтымақтастық сипатта	47,3
		оқушылар мұғаліммен сұхбат жүргізуге ынталы	43,3
		оқушылардың қобалжуы мен мазасыздануы жойылды	42,1

2.4. ПЕДАГОГ МАМАНДАРҒА КУРСТАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ

Жетекші мектептердің педагогтеріне әдістемелік қолдау көрсету

Әрбір Жетекші мектеп аумақ бойынша өзіне бекітілген серіктес мектеппен жұмыс жүргізеді. 2017-2018 оқу жылында **763** жетекші мектеп белгіленді (қосымшаны қараңыз).

Диаграмма. 2015-2017 жж. Жетекші мектептердің саны

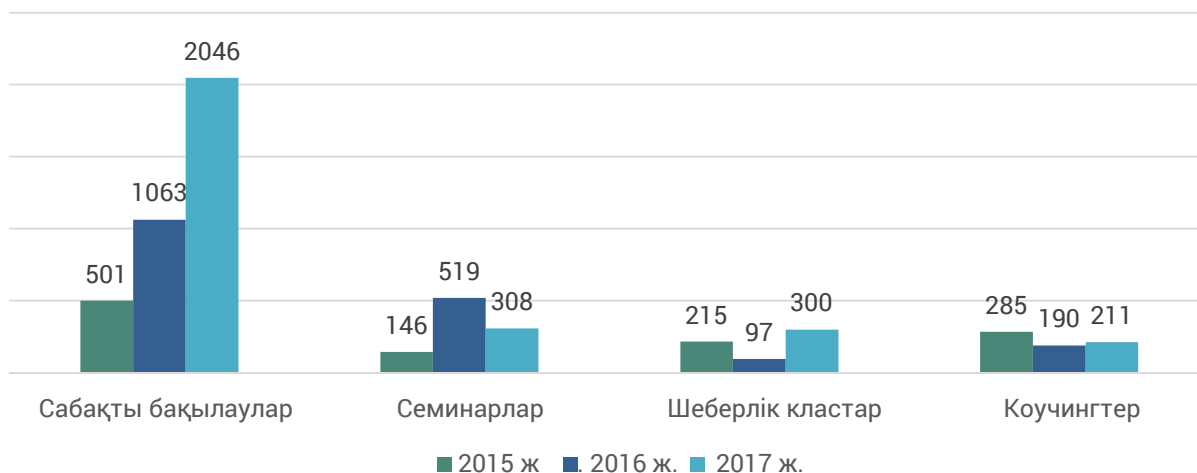
Педагог мамандарға Жетекші мектептер базасында курстан кейінгі қолдау көрсету төмендегідей бағыттар бойынша жүргізіледі:

- ◆ Жетекші мектептің үйлестірушілеріне, мектеп тренерлеріне және білім беру ұйымының әкімшілігіне оқыту және бағалау мәселелері бойынша кеңес беріп, қолдау көрсету мақсатында мектептерге бару;
- ◆ мұғалімдердің оқыту тәжірибесін жақсарту мақсатында сабақтарды бақылау;
- ◆ мұғалімдерге тәлімгерлік жүргізу;
- ◆ Қазақстан Республикасында орта білім мазмұнын жаңарту идеяларын насихаттауға бағытталған оқыту шараларын, өңір мектептері мұғалімдерінің тәжірибесін тарату іс-шараларын өткізу.

2017 жылы тренерлер Қазақстан Республикасында жаңартылған білім беру мазмұнын жүзеге асыратын 1, 2, 5, 7-сынып мұғалімдеріне курстан кейінгі қолдау көрсету жұмысына ерекше назар аударды.

Жетекші мектептер базасында 2046 сабақты қадағалау, 4960 мұғалімдерге оқыту және бағалау мәселелері бойынша кеңес беру, 308 оқыту семинары, 347 дөңгелек үстел, 300 шеберлік класы, 211 коучинг сабағы, 44 вебинар жүргізілді (қосымшаны қараңыз).

Диаграмма. Жетекші мектептер арқылы педагог мамандарға курстан кейінгі қолдау көрсету

2017 жылы облыстық деңгейдегі **232** іс-шара, олардың ішінде: 109 семинар, практикум; 9 шеберлік класы, 70 конференция, секциялық отырыс, дөңгелек үстел; 10 форум, фестиваль (5-қосымша) өткізілді.

Жыл сайынғы тамыз мәжілісі аясында жалпы білім беретін мектептердің тренерлері жаңартылған білім беру мазмұнын ескеріп, оқу бағдарламаларын құрастыру ерекшеліктері, оқушылардың оқу жетістіктерін критериялды бағалау, республиканың білім беру ұйымдарында сабақты зерттеу ұстанымын зерттеуге қатысты таныстырылымдар дайындап, баяндамалар жасады.

Үздік педагогикалық тәжірибені насихаттау және тарату, оқыту мен оқудың жаңа әдіс-тәсілдерін енгізу аясында мұғалімдердің педагогикалық шеберлігін дамытуға қолдау көрсетуге бағытталған «Үздік сындарлы сабақ» атты II Республикалық конкурс өткізілді. Аймақтық және республикалық деңгейлерде өткен сайыстарға 300-ден астам мұғалім қатысты.

Жалпы білім беретін мектеп мұғалімдерінің үздік педагогикалық тәжірибесін анықтау және тарату мақсатында алғаш рет «Даму» конкурсы өткізілді. Конкурста 100-ден астам мектеп басшысы қатысты.

Кесте. 2017 жылы өткен «Даму» сайысының жеңімпаздары мен жүлдегерлері

№	Жеңімпаздар мен жүлдегерлердің аты-жөні	Жұмыс орны	Алған орны
1	Бирманова Қымбат Исланбековна	Қостанай обл., Рудный қ., № 7 мектеп-гимназиясы	1-орын
2	Сманова Ләззат Умеркановна	Тараз қ., № 6 орта мектеп	2-орын
3	Туребекова Жамила Мавлетовна	Тараз қ., № 41 мектеп-гимназиясы	2-орын
4	Койшиманова Нурила Сейсембаевна	Жамбыл обл., Мерке ауданы, № 5 орта мектеп	3-орын
5	Клименко Елена Александровна	Ақмола обл., Аршалы ауданы, №1 орта мектеп	3-орын
6	Инкарбекова Лаззат Тастанбаевна	Алматы обл., Қарасай ауданы, 1 мамыр атындағы орта мектеп	3-орын

Педагог мамандарды дайындайтын жоғары оқу орындары мен колледждердің профессор-оқытушылар құрамына әдістемелік қолдау көрсету

ПШО филиалдарының тренерлері Білім беру бағдарламалары және білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде бастауыш мектеп бағдарламасы бойынша курстан өткен мұғалімдерге курстан кейінгі қолдау көрсету жұмысын жүргізді.

Есептік кезеңде 60 іс-шара, оның ішінде: 31 семинар, 7 дөңгелек үстел, 4 конференция, форум, 5 шеберлік класы, 13 кәсіби сұхбат ұйымдастырылды (қосымшаны қараңыз).

Сабақты зерттеу (Lesson Study) тәсілін жүзеге асыру

Сабақты зерттеу (Lesson Study) тәсілін енгізуге қатысты мониторинг жүргізу мақсатында мемлекеттің жалпы білім беретін мектептерінде екі зерттеу жүргізілген.

2017 жылдың наурыз айында алғашқы сауалнама жүргізілді, оған республиканың **675 мектебінен 1 482 мұғалім** қатысты. Зерттеу нәтижелері төмендегідей қорытынды жасауға мүмкіндік берді:

- ◆ мұғалімдердің 92%-ы тәсілдің мәні, мақсаты және Сабақты зерттеу кезеңдерінің алгоритмі туралы біледі;
- ◆ сұхбаттасушылардың 90%-ы мектептерде Сабақты зерттеуді қолдану қажет деп есептейді;
- ◆ мұғалімдердің 85%-ы зерттеу үдерісіне қызығушылық танытып, бұл тәсілді мұғалімдердің тәжірибесін жақсарту үшін қолдануға болатынына сенеді.

Мұғалімдердің пікірі бойынша, бұл тәсілді мектептерде тиімді қолданудағы кедергілер: әдістемелік қолдаудың жеткіліксіз болуы, зерттеу мақсатын анықтаудағы қиындықтар, сыртқы сарапшылармен қарым-қатынастың болмауы.

2017 жылдың маусым айында жүргізілген **екінші сауалнамаға Жетекші мектептер мен серіктес мектептердің 998 мұғалімі** қатысты. Сауалнама нәтижелері бойынша мектептердің 96,5%-ында (963) 3-тен 20-ға дейін адам жұмыс істейтін Сабақты зерттеу (Lesson Study) топтары бар. Зерттеудің өзекті тақырыптары: бағалау мәселелері, жұптық және топтық жұмыс тиімділігі, сын тұрғысынан ойлауды дамыту мәселелері. Нәтижелер мектептің педагогикалық кеңестерінде – 62,2%, мектеп конференцияларында қарастырылды – 42,6%, БАҚ-та – 12,8% жарияланды және олардың негізінде әдістемелік нұсқаулықтар әзірленді – 12,6%.

Зерттеу нәтижелері қазақстандық мұғалімдердің тәжірибесіне ПШО тренерлер құрамының әдістемелік қолдауы арқылы Сабақты зерттеу (Lesson Study) тәсілін енгізу жұмысын жалғастыру қажеттігін көрсетті.

Зерттеуге қатысатын мұғалімдерге қолдау көрсету мақсатында <http://www.lessonstudy.kz> сайты ашылды, ол Сабақты зерттеу (Lesson Study) бойынша өзара тәжірибе алмасу мүмкіндігін кеңейтеді.

2017 жылдың қараша айында ПШО қызметкерлері Жапонияның Нагоя қаласында өткен «Зерттеу мен тәжірибені Сабақты зерттеу арқылы біріктіреміз» тақырыбындағы Дүниежүзілік Сабақты зерттеу қауымдастығының (WALS) XI Халықаралық конференциясына қатысып, Қазақстандағы Сабақты зерттеу тәжірибесін және Астана, Алматы, Қостанай, Орал, Ақтөбе қалаларының мектептерінде жүргізілген зерттеу нәтижелерін таныстырды.

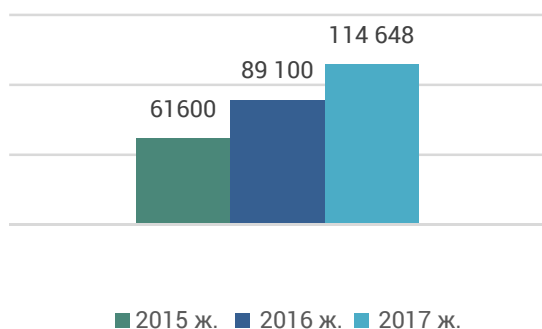
2.5. ПЕДАГОГ МАМАНДАРҒА ӘДІСТЕМЕЛІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ

Білім беру порталында www.cpm.kz біліктілікті арттыру курстары тыңдаушыларының желілік қоғамдастығын дамыту жұмыстары жалғастырылды. Порталда тренерлер пилоттық жетекші және серіктес мектептердің мұғалімдеріне әдістемелік қолдау көрсетіп, кеңес беретін **2 521 мұғалімдер қоғамдастығы** құрылған.

Порталға тіркелген пайдаланушылардың жалпы саны – **114 648**.

2017 жылы «Яндекс Метрика» қызметінің деректері бойынша пайдаланушылар сайтқа **2 537 969** рет кірген.

Диаграмма. 2015-2017 жылдары порталда тіркелген пайдаланушылар саны

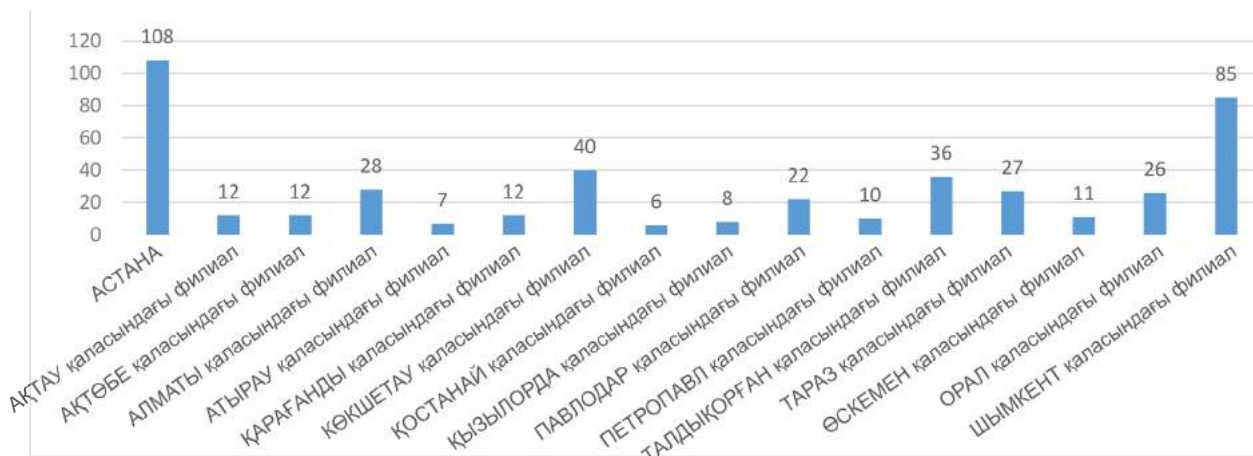
Мұғалімнің үздіксіз дамуын қамтамасыз ету, әріптестермен кәсіби қарым-қатынас жасау мүмкіндігін ұсыну, сондай-ақ тренерлерден кеңес алу мақсатында **Қазақстан Республикасы мұғалімдерінің желілік білім беру қоғамдастығы** жұмыс жасауда. Білім беру порталының «Желілік қоғамдастық» бөлімін пайдаланушылардың саны артуда. Есептік кезеңде «Желілік қоғамдастық» бөліміне кіру саны – **659 675**, 2015 жылы – **277 518** және 2016 жылы **397 340** адамды құрады.

Тренерлердің мұғалімдерді чат бөлмелері мен блогтар арқылы оқытудың өзекті мәселелерін талқылауға тарту жұмысы жалғасуда. Есептік кезеңде портал форумдарында **2000-нан астам хабарлама** жарияланған.

Жыл сайын пәндер бойынша құрылымдалған **909 әзірленген жұмыстардан** тұратын **Электронды әдістемелік қор** жаңа әдістемелік жұмыстармен толықтырылып отырады. Электронды әдістемелік қордың дерекқорын www.cpm.kz порталында тіркелген барлық педагог қызметкерлер пайдалана алады. Портал вебинарларды өткізу алаңына айналды. Есептік кезеңде ДББҰ тренерлері еліміздің тренерлері мен педагогтеріне арналған 42 вебинар өткізді.

Диаграмма. 2017 ж. желілік қоғамдастықтың белсенді топтарының саны

2.6. БУҚАРАЛЫҚ АҚПАРАТ ҚҰРАЛДАРЫНДАҒЫ ЖАРИЯЛАНЫМДАР

Орта білім беру жүйесін жаңарту үдерісін аймақтық және республикалық БАҚ-тарда баяндау үшін қазақ және орыс тілдерінде орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде мұғалімдерге арналған біліктілікті арттыру курстарын жүзеге асыру барысы туралы бірқатар мақалалар жарияланды.

БАҚ-тағы жарияланымдардың мониторингі есептік кезеңде 51 мақала жарияланғанын көрсетті, оның ішінде, республикалық телеарналарда 6 сюжет, облыстық/аймақтық БАҚ-тарда 18 мақала, білім беру саласындағы халықаралық және республикалық мамандандырылған ғылыми журналдарда 16 мақала, «Педагогикалық диалог» журналында 12 мақала жарияланды.

Тыңдаушылардың біліктілікті арттыру курстары туралы пікірлері республикалық және облыстық деңгейдегі **75 басылымда** жарияланған (қосымшаны қараңыз).

Жарияланған басылымдарды талдау нәтижелері тыңдаушылардың орта білім беру мазмұнын жаңарту аясындағы біліктілікті арттыру курстарының мазмұны мен нысанына деген көзқарасының жағымды екенін көрсетті.

3-ТАРАУ. ЕЛІМІЗДІҢ АЙМАҚТАРЫНДА ТӘЖІРИБЕНІ ТАРАТУ

3.1. 30 ПИЛОТТЫҚ МЕКТЕППЕН ЖҰМЫС ЖАСАУ

БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН АПРОБАЦИЯЛАУ ЖӘНЕ ЕНГІЗУ

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу кестесі бойынша МЖМБС жаңартылған білім беру мазмұнын апробациялау 30 пилоттық мектеп деңгейінде ШЖМ-ді қоса алғанда, (4) қалалық (18) және ауылдық (12) мекендерде 2015 жылдың 1 қыркүйегінен бастап жүзеге асырылады.

2017-2018 оқу жылында бастауыш мектептің 3-сыныпқа арналған оқу бағдарламалары апробациядан өтті. Жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу жалпы білім беретін мектептердің 2, 5 және 7-сыныптарында жүзеге асырылды.

Жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу үдерісіне қолдау көрсету үшін төмендегідей шаралар жүзеге асырылды:

- ♦ Оқу-әдістемелік кешендердің, критериалды бағалау жүйесінің, сандық білім беру ресурстарының авторлары мен әзірлеушілері қатарынан кеңес беру тобы құрылды;
- ♦ **Жүйелі-әдістемелік кешен** www.smk.edu.kz порталы іске қосылып, 2016 жылдан бастап оны еліміздің барлық мұғалімдері еркін пайдалана алатын болды;
- ♦ Пилоттық мектептердің мұғалімдері өз тәжірибелерімен, сабақтар мен ресурстардың үздік материалдарымен бөлісе алатын, мұғалімдер мен бағдарламаларды әзірлеушілер кәсіби пікірталастар өткізілетін онлайн-форум алаңы жұмыс істейді;
- ♦ **132 аталымнан** тұратын оқу-әдістемелік материалдар бойынша **(63 мың данадан астам)** «Эксперимент кітапханасы» құрылды, ол тоқ-

сан сайын мектеп мұғалімдеріне арналған әдістемелік құралдармен толықтырылып отырылады;

- ♦ өңірлердегі әрбір пилоттық мектепке 20 Зияткерлік мектептің бірі бекітілді, мұғалімдер мен мектеп әкімшіліктеріне әдістемелік және ресурстық тұрғыдан қолдау көрсету іс-шаралары жоспарланды;
- ♦ әрбір мектепте деңгейлі курстардан және жаңартылған білім беру мазмұны бойынша курстардан өткен мамандар қатарынан педагогтердің шығармашылық топтары құрылды. Бүгінгі таңда олар өз аймақтарында білім беру мазмұнын жаңартудың негізгі тәлімгерлері болып табылады.
- ♦ ПШО-ның 32 тренері пилоттық мектептерге оқыту әдістемесі мен технологиясы бойынша әдістемелік қолдау көрсетеді. Тренерлердің мектептердегі тікелей міндеттеріне мыналар жатады: сабақтар мен іс-шараларды бірлесіп жоспарлау; сабақтарды бақылау; шеберлік кластар, тренингтер, семинарлар мен практикумдар өткізу; оқытушылармен және мектеп әкімшілігімен, ата-аналар қоғамдастығымен кәсіби әңгімелер жүргізу; курстан кейінгі мониторинг жүргізіп, ұсыныстар жасау;
- ♦ мұғалімдердің желілік кәсіби қоғамдастығы құрылды. Бұл қоғамдастықта тренерлер пилоттық, жетекші және серіктес мектептер мұғалімдеріне әдістемелік қолдау көрсетіп, кеңес береді. Желілік қоғамдастық жұмысы мектеп басшылары мен мұғалімдеріне тәжірибе бөлісу, өзара ынтымақтасу, онлайн және офлайн режимінде мәселелерді талқылау арқылы педагогикалық шеберлік деңгейлерін дамыту мүмкіндігін береді.

Кесте. ҚР БҒМ жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу кестесі

Оқу жылы	Мектеп алды	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2015-2016	А+Э	А+Э										
2016-2017		1	А+Э									
2017-2018		1	2	А+Э		5(6)		7(8)				
2018-2019		1	2	3	А+Э	5(6)	6(7)	7(8)	8(9)		10(11)	
2019-2020 (Қайта нөмірлеу)	1	2(1)	3(2)	4(3)	5(4)	6		8	9	10	11	12

А – апробация; Э – эксперимент;

- - қолданыстағы оқу бағдарламалары бойынша оқу үдерісі
- - жаңартылған оқу бағдарламаларының апробациясы
- - жаңартылған оқу бағдарламаларын енгізу

ПИЛОТТЫҚ МЕКТЕПТЕР МҰҒАЛІМДЕРІН ОҚЫТУ ЖӘНЕ ОЛАРҒА ӘДІСТЕМЕЛІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ

Әдістемелік қолдау жұмысы бірнеше бағыттар бойынша жүргізіледі:

- ◆ 3-сынып оқу бағдарламаларының ерекшеліктерін түсіндіретін семинарлар, тренингтер;
- ◆ әдістемелік оқу құралдары мен ұсыныстарды әзірлеу;
- ◆ білім беру ресурстарын әзірлеу;
- ◆ жүйелі-әдістемелік кешеннің мазмұнын толықтыру.

Жаңартылған білім беру мазмұнын апробациялау үдерісін зерттеу, сондай-ақ әдістемелік қолдау көрсету мақсатында ақпан және тамыз айларында, оның ішінде республиканың 30 пилоттық мектебінің бастауыш сыныптарының қатысуымен педагогтердің Республикалық тамыз конференциясы аясында екі күндік семинарлар өткізілді. Жалпы білім беретін мектептердің 2-сынып мұғалімдеріне арналған аймақтық семинар-тренингтерді өткізу үшін пән үйлестірушілерінің басшылығымен пилоттық мектептердің 143 мұғалімі дайындықтан өтті.

Алдыңғы екі оқу жылымен салыстырғанда пилоттық мектептердің мұғалімдері жұмыс барысында туындайтын әдістемелік мәселелерді шешуде дербестік танытып, оқытудың жаңа технологияларын меңгеруге деген ынтасын білдірді.

Әрбір Зияткерлік мектепке жауапты міндет жүктелді, атап айтқанда өңірдегі пилоттық және жалпы білім беретін мектептердің педагогтеріне тұрақты түрде әдістемелік қолдау көрсетуге және кеңес беріп отыруға міндеттелді.

2015-2017 жылдарда Зияткерлік мектептердің педагогтері іс-шаралар жоспары бойынша пилоттық мектептердің мұғалімдері үшін әдістемелік, кеңестік және практикалық бағыттағы 8 мыңнан астам іс-шаралар өткізді.

30 пилоттық мектеп мұғалімдеріне кеңес беру жұмысы

ПШО және оның филиалдарының тренерлері Қазақстан Республикасының бастауыш білім берудің мемлекеттік жалпыға бірдей стандарттарын апробациялауға қатысатын 30 пилоттық мектеп педагогтеріне курстан кейінгі қолдау көрсету жұмысын жалғастырды.

Жаңартылған орта білім беру мазмұнын апробациялауға **389** мұғалім, оның ішінде бастауыш сыныптардың **155** мұғалімі; қазақ тілі пәнінің **48** мұғалімі; орыс тілі пәнінің **34** мұғалімі, ағылшын тілі пәнінің **72** мұғалімі; бейнелеу өнері пәнінің **48** мұғалімі; музыка пәнінің **32** мұғалімі қатысты. Пилоттық мектептердің **389** мұғалімінен **113** мұғалім (немесе 29%) деңгейлік курстардан өтті, орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберіндегі бағдарламалар бойынша **308** (немесе 79,1%) мұғалім оқытылды.

388 сабаққа қатысу шаралары өткізілді, мектептегі жоба үйлестірушілерімен **133 сұхбат** жүргізілді, мұғалімдермен **382 кәсіби сұхбат** жүргізілді, **139 оқыту іс-шарасы** ұйымдастырылды, 279 сабақ бірлесіп жоспарланды, сондай-ақ **34 әдістемелік басылым** әзірленді.

Былтырғы жылмен салыстырғанда 2017 жылы 30 пилоттық мектептің педагог мамандарына тәлімгерлік қолдау көрсету шеңберінде жүргізілетін әдістемелік іс-шаралардың саны азаюы ПШО мен оның филиалдарының тренер-тәлімгерлерінің басшылығымен пилоттық мектептердегі педагогтердің мектепшілік кәсіби даму жүйесін жүзеге асырумен байланысты болып табылады.

Кесте. 2016-2017 оқу жылы 30 пилоттық мектептің педагог мамандарына кеңес беру арқылы қолдау көрсету шеңберінде өткізілген әдістемелік іс-шаралар саны

№	Іс-шаралар	Саны	
		2016 ж.	2017 ж.
1	Сабақтарды бақылау	1 037	388
2	Мектеп үйлестірушілерімен әңгіме жүргізу	360	133
3	Мұғалімдермен кәсіби әңгіме жүргізу	988	382
4	Оқыту іс-шаралары	375	139
5	Сабақтарды бірлесіп жоспарлау	388	279

ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫН АПРОБАЦИЯЛАУҒА МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУ

Жаңартылған білім мазмұнының оқу бағдарламаларын апробациялауға мониторинг жүргізу әдістемесіне (ҚР БҒМ 2015 жылдың 21 шілдесінде бекітілген) сәйкес жаңартылған білім беру мазмұнын апробациялау жұмысы 30 пилоттық және 16 бақылау мектептері оқушыларын диагностикалық тестілеуден тұратын **тұрақты мониторингімен** қатар жүргізіледі.

Оқушыларды диагностикалық тестілеу үш рет өткізілді: 1-сыныпта 2015-2016 оқу жылын «**бастаған кезде**», 2015-2016 оқу жылын «**аяқтаған кезде**», 2-сыныпта 2016-2017 оқу жылын «**аяқтаған кезде**».

Тестілеу барысында «Дүниетану» және «Жаратылыстану», «Сауат ашу», «Математика» пәндері бойынша оқушылардың білімі мен дағдылары бағаланды.

2017 жылы ДББҰ 14 облыс және 2 республикалық маңызы бар қалаларда 30 пилоттық және 16 бақылау мектептерінің **5023** оқушысы үшін 2-сыныпты «аяқтаған кезде» диагностикалық тестілеу өткізді.

Анықтама: Деректер **тест тапсырмалары мен олардың күрделілік деңгейлерінің дискриминативті қасиеттері негізінде оқушылар қабілеттерінің балын (ability score) есептейтін** бірпараметрлік модельді қолдана отырып (OPLM), тест тапсырмаларының заманауи теориялары негізінде өңделген.

Осы ретте оқуды «бастаған кезде» және «аяқтаған кезде» білім мен дағдыларды бағалау барысында алынған бастапқы балдар оқушылардың қабілет көрсеткішін танытатын балдарға ауыстырылды және нәтижелерді салыстыру үшін 50-ден 150-ге дейінгі аралықта қабілеттің бірыңғай межелігінде орналастырылды.

Диагностикалық тестілеуді ұйымдастыру және өткізу үшін төмендегідей жұмыстар жүргізілді:

- ◆ «Жаратылыстану» және «Дүниетану», «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ұйғыр тілі» және «Математика» пәндері бойынша қазақ, орыс және ұйғыр тілдерінде диагностикалық тестілеу тапсырмалары мен тестілік сипаттама әзірленді;
- ◆ диагностикалық тестілеу өткізу нұсқаулығы әзірленді;
- ◆ мектеп үйлестірушілері мен тест әкімшілеріне нұсқаулар берілді;
- ◆ 30 пилоттық және 16 бақылау мектептерінің 2-сыныптарында диагностикалық тестілеу үдерістері жүзеге асырылды;
- ◆ нәтижелердің статистикалық және психометрикалық өңделуі жүзеге асырылды, диагностикалық тестілеу қорытындыларына аналитикалық қолдау көрсетілді.

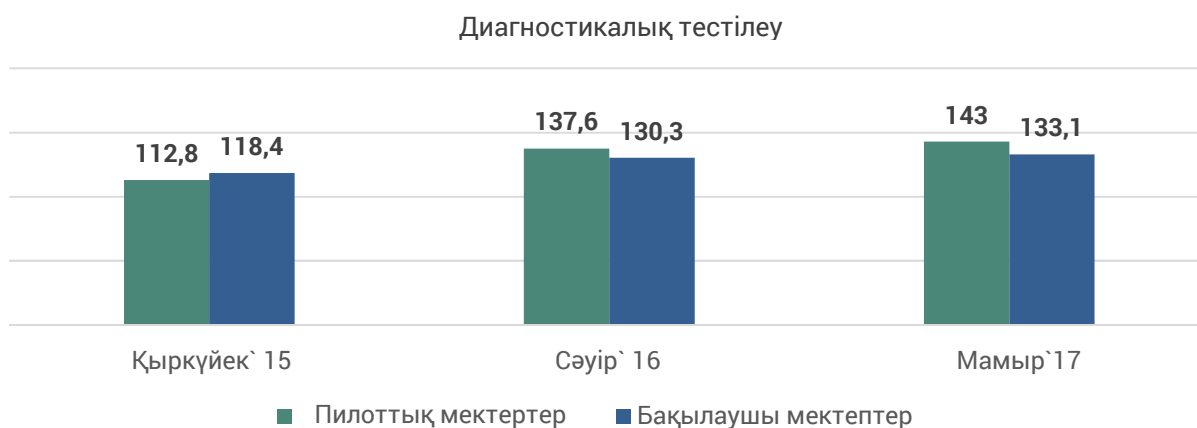
Тестілеудің нәтижелері бойынша аналитикалық есептер, әрбір сынып бойынша жиынтық есептер, оқушылар үшін 3000-нан астам жеке есептер әзірленді.

Барлық есептік ақпарат 2017-2018 оқу жылындағы сабақ беру және оқыту үдерісін түзету және одан әрі жетілдіру үшін пилоттық мектептердің әкімшілігі мен мұғалімдеріне берілді.

Жаңартылған білім беру мазмұны пилоттық мектептер оқушыларының біршама басымдықтарын көрсетті. Осылайша, 2-сыныпты «аяқтаған кезде» олар орташа балдың 112,8 балдан 143 балға (+30,2) дейін **айтарлықтай озықтығын** көрсетті, бұл бақылаушы мектептердің көрсеткіштерінен, яғни 118,4 балдан 133,1 (+ 14,7) дейінгі көрсеткіштен екі есе артық.

1-сыныпты «бастаған кезде» пилоттық мектептер оқушыларының орташа балы (112,6) бақылаушы мектептер көрсеткішіне (118,5 балл) қарағанда 5,9 балға төмен болды. Екінші және үшінші тестілеу нәтижелері бойынша орташа балдардың айырмашылығы 7,3-тен 9,9-ға дейін пилоттық мектептердің үлесіне тиеді (сурет).

Диаграмма. Пилоттық және бақылаушы мектептердің орташа балдарының айырмашылығы

2015 жылдың қыркүйегінен 2017 жылдың мамырына дейінгі кезеңдегі пилоттық мектептердегі тілдер, аймақтар және мектеп түрлері бойынша орташа балдардың жоғарылығы жаңартылған білім беру мазмұнының оқу бағдарламалары бойынша оқытудың артықшылығын көрсетеді.

Диаграмма. Мектеп түрлері бойынша орташа балдардың жоғарылығы, 2015, қыркүйек – 2017, мамыр

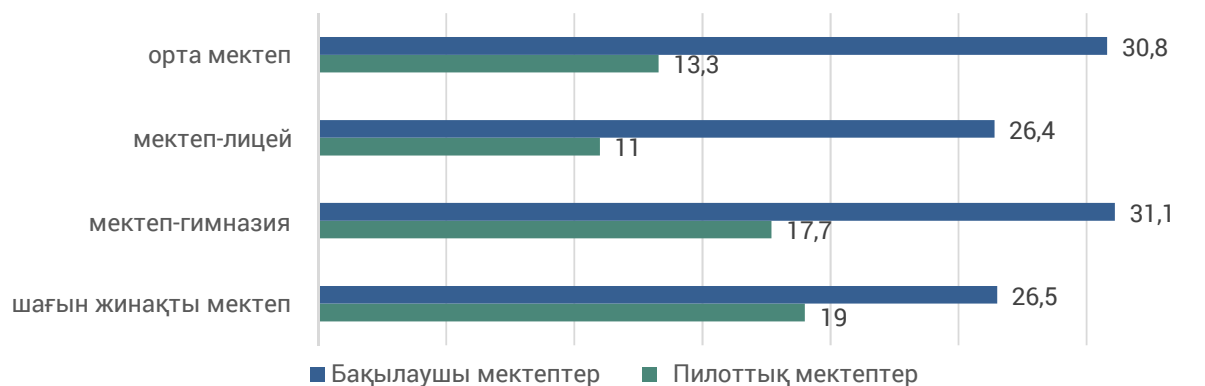

Диаграмма. Тілдер бойынша орташа балдардың жоғарылығы, 2015, қыркүйек – 2017, мамыр

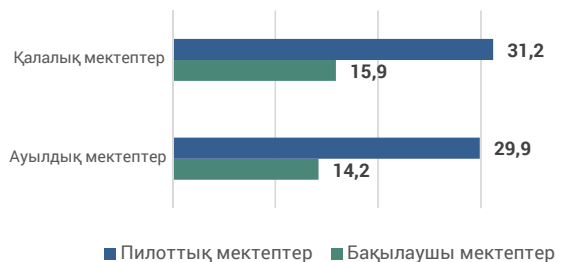
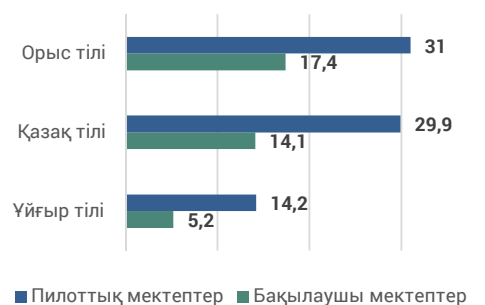
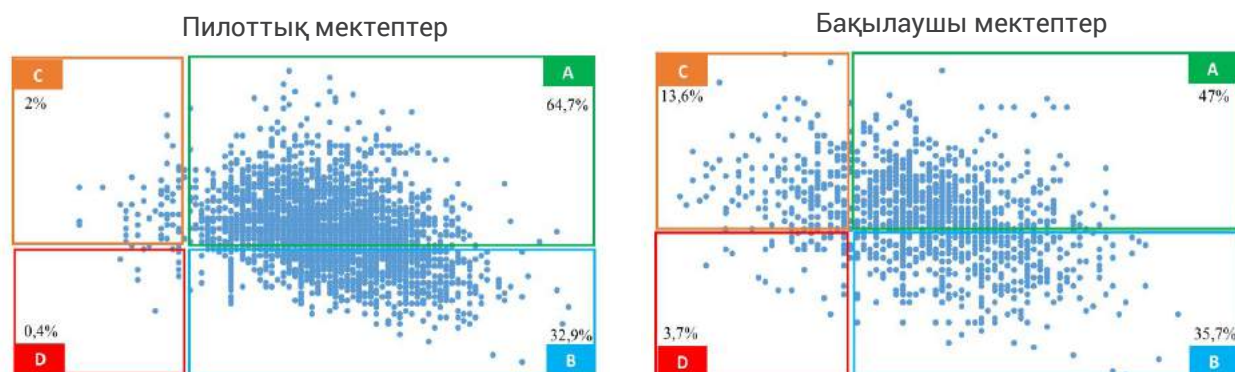

Диаграмма. Аймақтың түрі бойынша орташа балдардың жоғарылығы, 2015 қыркүйек – 2017, мамыр

Үш тестілеудің эмпирикалық деректеріне сүйене отырып, оқушылар траекториясының картасы әзірленді (5-сурет).

Диаграмма. Үш тестілеу бойынша оқушылар траекториясының картасы

Картаға сәйкес, қозғалыс траекториясы әртүрлі оқушылардың 4 тобы белгіленді:

- ◆ **А тобы**, тұрақты өсім (пилоттық мектептер – 64,7%; бақылаушы мектептер – 47%) байқалады, яғни тест тапсырған сайын өздерінің жеке нәтижелерін жақсартып отыратын оқушылар;
- ◆ **В тобы**, біріншіден екіншіге дейін өсім және екіншіден үшіншіге дейін төмендеу (пилоттық мектептер – 32,9%; бақылаушы – 35,7%) байқалған, яғни соңғы тестте жетістікке қол жеткізе алмаған оқушылар;
- ◆ **С тобы**, біріншіден екіншіге дейін төмендеу және екіншіден үшіншіге дейін өсім (пилоттық мектептер – 2%; бақылаушы – 13,6%) байқалған, яғни соңғы тестте жетістікке қол жеткізген оқушылар;
- ◆ **Д тобы**, тұрақты төмендеу (пилоттық мектептерде – 0,4%; бақылаушы – 3,7%) байқалған, яғни тест тапсырған сайын нәтижелері нашарлап отыратын оқушылар.

В және **С** топтары бойынша нәтиже шығару үшін олардың жеке қозғалыс траекториясын одан әрі зерттеу қажет. **Д** тобының оқушылары жеке қолдау және педагогикалық түзетуді қажет ететін қауіп-қатер тобы болып табылады. Пилоттық мектептердегі 2902 адам ішінен осындай оқушылар саны – 10, бақылаушы мектептердегі 1378 адам ішінен – 51.

Сонымен қатар, диагностикалық тестілеудің мәліметтері ең төмен балл жинаған оқушылар көрсеткіштерінің пилоттық мектептерде 64-тен 107-ге (+43) дейін өскендігін, ал бақылаушы мектептерде 81-ден 100-ге дейін өскендігін (+19) көрсетті. Нәтижесінде, үлгерімі төмен оқушылар жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу нәтижесінде қолайлы ортада оқу және оларды ынталандыру және оқу үдерісіне тарту жолымен жеке деңгейін арттыру мүмкіндігіне ие болды.

Алынған деректер пилоттық мектептердегі оқушылардың жоғары үлгерімін әділ түрде растап отыр. Оқу бағдарламасын жаңарту шеңберінде әртүрлі мектеп түрлерінде, қалалық және ауылдық мекендерде оқыту біртіндеп бір қалыпқа келтірілді. Осылайша, жаңартылған білім беру мазмұнына көшу ісін толық негізделген және өз нәтижесін беретін іс деп қорытындылауға болады.

3.2. ЗИЯТКЕРЛІК МЕКТЕПТЕРДІҢ АЙМАҚТАРДА ӘДІСТЕМЕЛІК ОРТАЛЫҚТАР РЕТІНДЕ АТҚАРАТЫН ЖҰМЫСЫ

Орта білім беру саласында өткізіліп жатқан жаңғырту шаралары аясында Мемлекет басшысы ДББҰ тәжірибесін ҚР білім беру жүйесіне таратуға ерекше назар аударды.

«Назарбаев университетінің» 2017 жылғы түлектерінің университетті бітіру салтанатында және «Назарбаев университеті», «Назарбаев Зияткерлік мектептері» дербес білім беру ұйымдарының Жоғары қамқоршылық кеңесінің және «Назарбаев қорының» жиналысында Мемлекет басшысы **«Еліміздің орта білім беру жүйесіне «НЗМ» ДББҰ тәжірибесін тарату мақсатында «НЗМ» ДББҰ мектептерін аймақтарда білім беру мазмұнын жаңарту және педагог мамандардың біліктілігін арттыру бойынша әдістемелік орталық ретінде белгілеу туралы»** тапсырма берді.

Аталған тапсырманы жүзеге асыру үшін ҚР БҒМ-мен біріге отырып, аймақтардағы білім беру басқармалары мен ДББҰ білім беру мазмұнын жаңарту және педагог мамандардың біліктілігін арттыру бойынша **Бірлескен жұмыс жоспары** бекітілді.

ЖАҢАРТЫЛҒАН БІЛІМ БЕРУ МАЗМҰНЫНА ӘДІСТЕМЕЛІК ҚОЛДАУ КӨРСЕТУ

2015 жылдан бастап нормативтік-құқықтық базаны, оқу құжаттары мен білім беру мазмұнын жаңартуға қатысты ресурстарды әзірлеу жүзеге асырылуда.

ДББҰ бастауыш, орта және жоғары мектептердің МЖМБС жобаларын, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру пәндері бойынша **136 оқу бағдарламасын** 2 тілде әзірлеп, ҚР БҒМ министрлігіне тапсырды.

Жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу барысында мұғалімдерге қолдау көрсету үшін бастауыш сыныптар мен 5, 7-сыныптар пәндері бойынша оқу бағдарламаларын жүзеге асыруға арналған **254 әдістемелік нұсқаулық** (орта мерзімді жоспарлар) әзірленді.

Критериалды бағалау сұрақтары бойынша **2017-2018 оқу жылы 1,2,5,7-сыныптардың мұғалімдері үшін** қазақ және орыс тілдерінде қорытынды, жиынтық бағалау бойынша ұсыныстар, 2,5,7-сынып мұғалімдері үшін нұсқаулықтар, 5,7-сыныптар үшін жиынтық бағалаудың сипаттамасы (**179 құжат**), бірнеше бейнебаян, ақпараттық буклеттер әзірленді, критериалды бағалау бойынша мұғалімдер, аймақтық және мектеп үйлестірушілеріне арналған ЖӘК форумдарына күнделікті модерациялау жасалып отыр.

Мамандарды жаңартылған білім беру мазмұнын енгізуге дайындау барысында ПШО әртүрлі санаттардағы педагог мамандардың (мұғалімдер, мектеп басшылары, білім беру бөлімдерінің әдіскерлері, мектеп тренерлері және т.б.) біліктілігін арттыру бойынша 78 бағдарлама, оның ішінде жалпы білім беретін мектептердің пән мұғалімдері үшін 66 бағдарлама әзірледі.

ПЕДАГОГТЕР МЕН БАСШЫЛАР АРАСЫНДАҒЫ ТҮСІНДІРУ ЖҰМЫСТАРЫ

ДББҰ-да авторлар мен бағдарламаларды, ОӘК, бағалау жүйесі, сандық білім беру ресурстарын әзірлеушілер, әдістеме және технологиялар бойынша тренерлер қатарынан кеңес беру тобы құрылып, тұрақты түрде жұмыс жүргізіледі. Осы күнге дейін:

- ♦ оқу пәндері бойынша **338 көшпелі** кәсіби кеңес берілді;
- ♦ **оқу бағдарламаларының мазмұны бойынша 37 семинар өткізілді**, атап айтқанда:
 - 6,8-сыныптарға арналған жаңартылған мазмұндағы оқу бағдарламаларын түсіндіру бойынша әдістемелік семинарлар және 3-сыныпқа арналған оқулық тұжырымдамасының таныстырылымы өткізілді. Семинарларда мұғалімдерге 2,5,7-сыныптарға арналған оқу бағдарламаларының мазмұны және оны жүзеге асыру бойынша шеберлік кластар ұйымдастырылды. Оқыту семинарларының нәтижесінде Астана қаласы, Ақмола, Маңғыстау, Қызылорда облыстары мектептерінің 1000-нан астам мұғалімі дайындықтан өтті;
 - жаңартылған білім беру мазмұнын түсіндіру мақсатында оқулық авторлары мен бағдарлама әзірлеушілерімен кездесулер өткізілді;
 - 30 пилоттық мектеп мұғалімдеріне әдістемелік қолдау көрсету бойынша жұмыс семинарлары өткізілді;
 - оқу бағдарламаларына өзгертулер мен толықтырулар енгізу бойынша педагогтер қоғамдастығымен кездесулер өткізілді.

Әрбір Зияткерлік мектеп барлық аймақтарда пилоттық, жалпы білім беретін мектептердің педагог мамандарына қолдау көрсету және кеңес беру бойынша әдістемелік орталық ретінде:

- ♦ **1979** оқу семинарын;
- ♦ **964** оқыту тренингін;
- ♦ бастауыш мектептердің барлық пәндері бойынша **6021** шеберлік класын өткізді;
- ♦ **338** көшпелі кеңес өткізді;
- ♦ пилоттық мектептер педагогтерінің **1036** сабағына қатысып, кеңес берді;
- ♦ пилоттық мектептердің ағылшын тілі пәнінің 1222 мұғаліміне 303 тілдік курс ұйымдастырды;
- ♦ ата-аналарға арналған **46** білім дәрісін (лекторий) өткізді;
- ♦ оқушыларға арналған **3044** онлайн-сабақ пен бастауыш мектеп мұғалімдеріне арналған **299** онлайн-семинар өткізді;
- ♦ жалпы ел көлемінде қазақ тілі пәні мұғалімдерінің форумын (2013 жылдан бастап) өткізді.

Еліміздің 16 аймағында ҚР білім беру саласы қызметкерлерінің Тамыз конференциясы шеңберінде ДББҰ еліміздің жалпы білім беретін мектептерінің 21 мыңға жуық мұғалімін қамтитын **«Білім берудің бастауыш және негізгі деңгейлерінің мазмұнын жаңарту 3.0 модернизациясының негізгі басымдығы»** атты секциясын ұйымдастыру арқылы ауқымды іс-шаралар өткізді.

20 Зияткерлік мектептің алаңында жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдері негізгі мектептің 17 оқу пәні бойынша оқыту жүйесінің және 7-сыныптарда жаңартылған білім беру мазмұны бойынша критериалды жүйенің ерекшеліктерін қарастырды.

Зияткерлік мектептердің педагог мамандары 5 және 7-сынып мұғалімдері үшін 1019 шеберлік класын; пилоттық мектептердің 2-сынып мұғалімдері үшін 748 шеберлік класын өткізді. Барлық аймақтарда 2 күн ішінде барлығы 1767 шеберлік класы ұйымдастырылып, өткізілді.

Шеберлік кластар/тренингтер дайындап, өткізуге Зияткерлік мектептердің 1100 мұғалімі, аймақтардағы ПШО филиалдарының 41 тренері, пилоттық мектептердің 131 мұғалімі және оқыту әдісі мен технологиялары бойынша 40 мектеп тренері қатысты.

Мектептердің арнайы ақпараттық-білім беру орындарының 16 аймағында 37 жүктелім орны ұйымдастырылды, барлық мұғалімдерге Жүйелік-әдістемелік кешендегі әдістемелік материалдарды толығымен электрондық тасымалдауыштарға жүктеп алу мүмкіндігі жасалды.

Мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету, үздік педагогикалық тәжірибе алмасу мақсатында әдістемелік және ақпараттық-талдау әдебиеттерінің 273 аталымы басып шығарылды.

2015-2017 жылдар аралығында Зияткерлік мектептер 2831 пилоттық және жалпы білім беретін мектептердің (ҚР жалпы мектеп санының 40%-ы) педагог қызметкерлеріне арнап 8 мыңнан астам әдістемелік, кеңестік және практикалық іс-шаралар өткізді.

Халықаралық ғылыми-практикалық конференция

2017 жылдың қазан айында дәстүрлі «Білім берудің жарқын болашағына арналған құндылықтар, әл-ауқаттылық және инновациялар» атты IX Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция өткізілді. Конференцияға еліміздің барлық аймақтарынан жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдері қатысты.

Конференция барысында 60 секциялық отырыс, семинарлар, жаңартылған білім беру мазмұнының өзекті тақырыптары – «Критериалды бағалау туралы қарапайым

тілмен», «7-сынып оқушыларының ағылшын тілі сабағында коммуникативтік әдісті қолдану арқылы айтылым дағдыларын дамыту», «Формативтік бағалаудың 100 идеясы», «Көптілділікті енгізу бойынша мектеп жобасының тәжірибесі», «Математика пәні мұғаліміне арналған заманауи әдістемелік ойлау тәсілдері», «Өмірлік мәселелерді шешу» және т.б. тақырыптар бойынша 171 таныстырылым көрсетілді.

Конференция материалдарын мына сілтеме бойынша табуға болады: <http://conferences.nis.edu.kz/?competitions=ix-nis-international-conference&lang=ru>. Қазір ДББҰ-да 2018 жылы өткізілетін Конференцияға дайындық жүріп жатыр.

3.3. РЕСПУБЛИКАЛЫҚ МАҢЫЗЫ БАР ҰЙЫМДАРМЕН ЖҰМЫС

ДББҰ есептік кезең барысында мәртебесі ерекше білім беру ұйымдарымен және облыс, Астана қаласы әкімшіліктерімен жұмыс жасауды жалғастырды.

ЕРЕКШЕ МӘРТЕБЕСІ БАР БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМДАРЫ

Астана және Алматы қалаларындағы РФММ

Зияткерлік мектептер тәжірибесін тарату шеңберінде есептік кезеңде РФММ-да NIS-Program Білім беру бағдарламасын енгізу жұмыстары жалғастырылды:

- ♦ РФММ білім беру бағдарламасының артықшылық жақтарын сақтай отырып және NIS-Program ерекшеліктерін қолдана отырып, РФММ бағдарламасын нығайту. Оның ішінде:
 - 7-сыныптарда алгебра, геометрия, физика және бағдарламалау пәндері бойынша бағдарламаларды енгізу жолымен күшейтіледі. Қалған пәндер бекітілген жаңа МЖМБС-ке сәйкес жүргізіледі;
 - 8-11-сыныптарда физика, математика, информатика пәндері бойынша;
- ♦ жоғары мектепте физика, химия, биология, информатика және бағдарламалау пәндерін ағылшын тілінде оқыту арқылы үш тілде оқытуға кезең-кезеңімен ауысу.

2017-2018 оқу жылынан бастап 1, 2, 3, 5 және 7-сыныптарда (жаңартылған білім беру мазмұны шеңберінде) барлық пәндер бойынша оқушыларды **критериалды бағалау жүйесі қолданылады.**

2017 жылдың қыркүйек айынан бастап www.kundelik.kz **электронды портал** жүйесі енгізіледі, порталда 1307 оқушы, 232 қызметкер, 522 ата-ана тіркелді.

ДББҰ әртүрлі бағыттар бойынша **38 іс-шара өткізді, атап айтқанда:**

- ♦ Біліктілікті арттыру курстары – 4;
- ♦ Семинарлар – 22;

- ♦ Практикумдар – 11;
- ♦ Дөңгелек үстел – 1;

РФММ педагогтеріне тәлімгерлік және курстан кейінгі қолдау көрсету аясында ПШО тренерлері **58 сабаққа бақылау** жүргізіп, кері байланыс берді.

Сонымен қатар, 2018 жылы өтетін **8 іс-шараны жүзеге асыру басталды**, нақтырақ айтқанда:

- ♦ «Тәжірибедегі рефлексия», «Мұғалім тәжірибесіндегі зерттеулер» тақырыбындағы мектепшілік кәсіби даму курстарын ұйымдастыру;
- ♦ шетелдік педагогтерді шақырып, РФММ ағылшын тілі пәнінің мұғалімдері үшін демалыс кезіндегі тілдік курстарды ұйымдастыру және өткізу;
- ♦ мұғалімдердің, РФММ әдіскерлерінің үздік әзірленген сабақ үлгілерін ЖӘК-те орналастыру;
- ♦ сабақтарға қатысу және кері байланыс жасау (әрбір мектепте 100 сабақ);
- ♦ мектеп директорының орынбасарларына сабақты бақылауды үйрету;
- ♦ мектепке бару нәтижелері бойынша кеңес беру, әдістемелік және тәжірибелік көмек көрсету;
- ♦ білім беру ортасын өзгерту арқылы білім беру аймақтарын ұйымдастыру, мектептің пайдалы алаңын қолдануға атсалысу, мектеп жиназын тиімді қолдану;
- ♦ РФММ үздік педагогтері мен әдіскерлерінің тәжірибесін қалалық және республикалық деңгейлерде қарастыру және ұсыну.

Астана, Алматы, Қарағанды, Шымкент қалаларындағы «Жас ұлан» ҚР ҚМ республикалық әскери мектептері

Әрбір мектепке ПШО және Зияткерлік мектептердің тренерлері бекітілген. Олар:

- ♦ Зияткерлік мектептерде барлық төрт әскери мектептің басшыларына арналған тағылымдамалар;
- ♦ әдістеме мен жаңа технологиялар бойынша, сондай-ақ барлық пәндер бойынша критериалды бағалаудан мұғалімдер мен басшылардың біліктілігін арттыру курстарын;
- ♦ мектеп тренерлері үшін – оқыту әдістемесі мен технологиялары бойынша, мектеп үйлестірушілері үшін – критериалды бағалау жүйесі бойынша біліктілікті арттыру курстарын;
- ♦ «Тиімді оқыту», негізгі және базалық деңгейлер бағдарламалары бойынша мұғалімдер мен басшылардың біліктілігін арттыру курстарын;
- ♦ мұғалімдер, кітапханашылар, мектептердің офицер-тәрбиешілері және басшылары үшін шеберлік кластар, семинарлар, ғылыми-практикалық конференциялар;

- ♦ «Тәрбие жұмыстарын ұйымдастыру барысында функционалдық сауаттылықты қалыптастыру», «Білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде оқушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау» және т.б. тақырыптардағы оқу семинарларын өткізді.

Әскери мектептердің арасында тәжірибе алмасу бойынша онлайн тәртібінде жұмыс істейтін сұхбат алаңы ұйымдастырылды.

2017 жылдың қыркүйек айында мектептерде «Қазақ тілі», «Орыс тілі», «Ағылшын тілі» пәндері бойынша оқушылардың оқу жетістіктерінің сапасына «оқу жылының басында» мониторинг жүргізілді. Бұл мониторингтің нәтижесі «оқылым» дағдысы бойынша оқушылардың қалдық білімдерінің деңгейіне әділ баға беруге жағдай жасады.

Зияткерлік мектептер мен әскери мектептер психологтерінің ортақ жұмысы ұйымдастырылды.

Зияткерлік мектептердің базасында тәрбиеленушілер үшін робототехника бойынша 10 күндік сабақтар өткізілді. Сабақтардың нәтижелері бойынша оқушылар робототехника бойынша облыстық жарыстарда III дәрежелі дипломдарға ие болды.

2017 жылдың қараша айынан бастап, әскери және Зияткерлік мектептердің оқушылары «Отан неден басталады?» атты бірлескен эсселер жинағын әзірлеуді қолға алды.

Ортақ спорттық жарыстар, патриоттық тақырыптарға арналған ойын-тренингтер, оқыту-жаттығу полигондарында көшпелі дала-әскери жиындары өткізілді.

Әскери мектептердің тәрбиешілері TEDxNIS, «Қоғамға қызмет ету», «Туған елге тағзым» және т.б. жобаларға белсенді қатысты.

Әскери мектептердің кітапханалары өз жұмыстарын қайта қарастырды, бөлмелердің дизайнын өзгертті, кітапханада оқушылар мен мұғалімдер үшін іс-шаралар мен сабақтардың инновациялық түрлерін енгізді.

Тоқсан сайын әскери мектептер ПШО-ның әдістемелік оқу құралдарымен, әдістемелік әдебиетімен, «Педагогикалық диалог» («Педагогический диалог») журналдарымен қамтамасыз етіліп отырды.

Бірлескен жұмыс нәтижесінде әскери мектептерде жаңа әдістемелер мен технологиялар бойынша оқу-тәрбие үдерісі қайта қарастырылып, сабақтарда инновациялық әдістер мен тәсілдемелер қолданылатын болды.

Педагогтер мен ата-аналар оқушылардың сабақтарға қуана баратынын, жобалық жұмыстарға қызығушылық таныта бастағанын, оқу үдерісіне белсенді қатысатынын және т.б. атап өтті.

3.4. ОБЛЫСТАР МЕН АСТАНА ҚАЛАСЫНЫҢ ӘКІМДІКТЕРІМЕН ЖҰМЫС ЖҮРГІЗУ

Есептік кезеңде еліміздің 7 аймағында – Астана қаласында (20), Ақтөбе, (64), Ақмола, (57), Батыс Қазақстан, (68), Қызылорда, (46), Маңғыстау, (26), Оңтүстік Қазақстан облыстарында (100) жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу бойынша ілгерілеу жұмыстары жүргізілді.

Астана қаласы

Астана қаласының Білім беру басқармасымен тәжірибені тарату бойынша бірнеше бағытта жұмыс жүргізілді:

- ♦ 20 жетекші мектеп басшыларының басқару және көшбасшылық қасиеттерін дамыту;
- ♦ №76 орта мектептің білім беру ортасын өзгерту;
- ♦ №66 және №73 мектеп ұжымдарының ішкі әлеуетін дамыту;
- ♦ Пән педагогтеріне әдістемелік қолдау көрсету;
- ♦ Мектеп педагогтерімен кәсіби кездесу-кеңестер өткізу;
- ♦ Инновациялық кітапханалар тәжірибесін енгізу.

Жалпы білім беретін мектептердің педагогтеріне арналған төмендегідей іс-шаралар өткізілді:

- №76 орта мектепте: 5 біліктілікті арттыру курсы, 16 семинар, 3 тренинг, 30 әдістемелік қолдау іс-шарасы;
- №73 және №66 орта мектептерде: 5 және 7-сынып оқу жоспарының барлық пәндері бойынша 13 екі-үш күндік семинар, педагогтерге әдістемелік қолдау көрсетуге арналған 11 іс-шара;
- қаланың 84 жалпы білім беретін мектебінде: педагогтерге арналған кеңес, практикалық және әдістемелік бағыттағы 15 іс-шара өткізілді.

Қала мектептерінің педагогтерін оқыту жұмысы ұйымдастырылды:

- ♦ **732 адам үшін сабақ берудің әдістемесі және технологиялары бойынша:**
 - деңгейлі бағдарламалар бойынша 461 педагог;
 - 69 мектеп басшылары (директорлар және орынбасарлары);
 - әдістеме және технологиялар бойынша 118 мектеп тренері;
 - 84 мектеп кітапханашысы.
- ♦ **734 адам үшін білім беру мазмұнын жаңарту бойынша:**
 - 76 мектеп директоры және оның орынбасарлары;
 - 398 бастауыш сынып мұғалімі, пән мұғалімі;

- 81 бағалау бойынша үйлестіруші;
- 158 информатика пәнінің мұғалімі;
- 9 қалалық білім беру әдіскері;
- 12 гуманитарлық колледж мұғалімі.

Қаланың білім беру қызметкерлерінің тамыз конференциясы шеңберінде оқу үдерісіндегі сабақтарда АКТ қолдану бойынша білім беру мазмұнын жаңарту аясында 1600 педагогке оқыту семинарлары мен шеберлік кластар өткізілді.

Астана қаласының бастауыш сынып педагогтеріне «Жүйелік-әдістемелік кешен» smk.edu.kz және play.nis.edu.kz порталдарының сандық білім ресурстарын қолдану мүмкіндігі ұсынылды.

ЖӘК платформасында 5,2 мың мұғалім тіркелді, 95,8 мың материал қарастырылды, сондай-ақ 310,7 материал жүктелді.

Акмола облысы

2296 ШЖМ мұғалімі үшін жаңартылған білім беру мазмұны бойынша **қысқа мерзімді біліктілікті арттыру курстары өткізілді:**

- ♦ 1066 бастауыш сынып мұғалімі, пән мұғалімі-дері;
- ♦ 590 мектеп директоры және олардың орын-басарлары;
- ♦ аудандық және қалалық білім беру ұйымда-рының 70 әдіскері;
- ♦ бағалау жүйесі бойынша 38 аймақтық үй-лестіруші;
- ♦ бағалау жүйесі бойынша 532 мектеп үй-лестірушісі.

Зияткерлік мектептердің инновациялық алаңы мен таныстыру бойынша 330 ШЖМ басшылары мен педагогтеріне арналған **оқу семинарлары мен тренингтер** өткізілді.

Аршалы ауданының Арнасай мектебінде Зияткерлік мектептердің және осы мектептің директорлық корпусының арасында тәжірибе алмасу, «Жасыл» технологияларды қолдана отырып, оқушылардың/педагогтердің жобалық және зерттеу жұмыстарын дамыту бойынша көшпелі семинар-практикумдар ұйымдастырылды. Соның нәтижесінде Арнасай мектебінің базасында педагогтердің кәсіби даму мәселелері бойынша **жобалық топтар құрылды.**

Арнасай ауылында Жасыл технологиялар орталығының базасында **«EXPO CAMP» жазғы лагері ашылды.** Лагерге мемлекеттік органдар басшылары (АШМ, ИДМ, ҚР БҒМ), Маңғыстау облысының делегациясы, Астана қаласындағы Зияткерлік мектептердің оқушылары, жалпы саны 300-ден аса адам қатысты.

ПШО курстан кейінгі қолдау шеңберінде ШЖМ педагогтеріне практикалық көмек көрсетті, атап

айтқанда 1960 мұғалімге арналған 49 көшпелі кеңес өткізілді.

БРО қызметкерлері ЖӘК платформасында жұмыс жасау бойынша оқыту тренингтерін жүргізді, бұл платформада 11 мың мұғалім тіркелді, 280,5 мың материал қаралып шықты, 985,7 материал жүктелді.

Қызылорда облысы

Аталған аймақта тәжірибені тарату табысты жүзеге асырылған жобалар ретінде анықталды.

Жобаның нәтижесі ретінде инновациялық мектептер саны 22-ден 46-ға дейін өсті.

Анықтама: мектеп-лицейлер – 34, мектеп-гимназиялар – 9, дарынды балаларға арналған мектептер – 1, инновациялық білім беру мектептері – 2.

Жобаны жүзеге асыру кезінен бастап инновациялық мектептер тәжірибесінде біршама өзгерістер байқалды:

- ♦ 25 инновациялық мектепте оқыту және са-бақ беруге біршама әсер ететін «Сабақты зерттеу» тәсілі бойынша зерттеуші топтар қа-лыптастырылды;
- ♦ «Тәжірибедегі рефлексия» біліктілікті артты-рудың мектепшілік курстарын жүзеге асыру бойынша мектептердің үздік педагогтері қа-тарынан тренерлер құрамы әзірленді;
- ♦ директорлар, мұғалімдер, әдіскерлер қата-рынан үздік коуч-көшбасшыларының кәсіби қоғамдастығы табысты жұмыс жасауда;
- ♦ аудандық/қалалық семинарлар мен конфе-ренцияларда әріптестерінің аудандардағы инновациялық мектептердің тәжірибе алма-су жұмыстарын үйлестіретін мұғалімдер қа-тарынан шағын топтар жасақталды;
- ♦ инновациялық мектептердің мұғалімдері тренерлер дайындау курстарынан өтті және жаңартылған білім беру мазмұны шеңберін-де пән мұғалімдеріне арналған семинарлар жүргізеді;
- ♦ 46 инновациялық мектеп жаңартылған білім беру мазмұны бойынша ресурстық орта-лықтарға айналып, Зияткерлік мектептердің әлеуметтік жобаларының тәжірибесін жүзеге асыруда.

Жобаны жүзеге асыру нәтижесінде облыс әкімдігі аймақтағы барлық мектептердің материалдық-техникалық базасын жетілдіру бойынша мақсатты жұмыс жүргізді.

46 инновациялық мектепте физика кабинеттері жабдықталып, интерактивтік тақталар орнатылды, компьютерлік техника ауыстырылды, кең жолақты интернетпен қамтамасыз ету мәселесі шешілді және 30 инновациялық мектепте робот техникасы кабинеттері жабдықталып, жұмыс істеп келеді.

2018 жылы барлық 46 инновациялық

мектептің химия және биология кабинеттерін жабдықтау жоспарланып отыр.

Жеті ауданда және Қызылорда қаласында инновациялық мектептер базасында әдістемелік көмек көрсету бойынша «Әдістемелік керуен-2017» атты желілік кәсіби қауымдастық құрылды.

«Әдістемелік керуен» жұмысы мониторинг нәтижесінде анықталған оқу және оқыту үдерісінің 5 аспектісі бойынша жүзеге асырылады:

- ◆ критериялды бағалау;
- ◆ талантты және дарынды балалармен жұмыс істеу әдістемесі;
- ◆ сараланған тапсырмаларды жоспарлау және орындау;
- ◆ сабақты жоспарлау және рефлексия;
- ◆ интерактивті оқыту әдістері.

Инновациялық мектептер тәжірибесіне «Сабақты зерттеу» тәсілдері енгізілді және облыстың басқа жалпы білім беретін мектептеріне осы тәсілді тиімді енгізу жұмысы ұйымдастырылды.

Жалпы білім беретін мектептермен жұмыс жасау мәселелері бойынша сұрақтарға жауап алуға, жаңартылған білім беру мазмұны аясында критериялды бағалауды енгізуге мүмкіндік беретін «Жаңартылған білім беру мазмұны аясында мектептегі өзгерістерді тиімді басқару» атты пікір алмасу онлайн-алаңдары жұмыс жасауда.

Осы алаңдағы арнайы парақша 46 инновациялық мектеп мұғалімдері үшін сұхбат алаңына айналды.

Сонымен қатар 38 инновациялық мектептің 581 мұғалімі үшін «smk.edu.kz» оқу порталымен жұмыс істеу алгоритмі» атты онлайн-конференция ұйымдастырылды.

Облыстағы Зияткерлік мектептердің мұғалімдері мен ПШО тренерлері 764 іс-шара өткізді, атап айтқанда:

- ◆ 149 оқу семинары;
- ◆ 77 оқыту тренингі;
- ◆ 502 шеберлік класс;
- ◆ ағылшын тілі мұғалімдеріне арналған 19 тілдік курс;
- ◆ 11 көшпелі кеңес беру кездесулері;
- ◆ мектеп мұғалімдерінің, педагогикалық ЖОО және гуманитарлық колледж оқытушыларының қатысуымен жаңартылған білім беру мазмұны аясында оқу үдерісін және критериялды бағалауды тиімді ұйымдастыру бойынша 5 аймақтық семинар;
- ◆ үздік конструктивтік сабақ бойынша облыстық байқау.

Инновациялық мектептердің оқу бағдарламасына жаратылыстану-математика бағытындағы пәндерді тереңдетіп оқуға аптасына қосымша 4 сағат, ЖОО оқытушыларымен бірлесе орындалатын

ғылыми-зерттеу қызметі бойынша жобалық жұмыс жүргізуге аптасына 44 сағат, сабақтан тыс іс-шараларға 4,5 сағат қосылды. Сонымен қатар, пәндерді ағылшын тілінде кезең-кезеңімен оқытуды енгізу жұмысы қолға алынды. Осы ретте ағылшын тілін тереңдетіп оқуға аптасына 5 сағат бөлінді.

Облыстың барлық мектептерінің бастауыш мектеп (46 инновациялық және 252 магниттік) мұғалімдеріне курстан кейінгі қолдау аясында 3790 педагог үшін 332 іс-шара өткізілді:

- ◆ 1-сыныптардың 58 сабағына қатысу;
- ◆ 150 педагогке кеңес беру;
- ◆ 12 шеберлік класс;
- ◆ 25 семинар-практикум;
- ◆ ұжымдарға арналған 55 түсіндірме кездесулер;
- ◆ ата-аналарға арналған 2 дәріс.

ЖӘК алаңында белсенді жұмыс жүргізілуде, атап айтқанда: 9,4 мың мұғалім тіркеліп, 184,9 мың материал қаралып шықты, 656,4 мың материал жүктелді.

Ақтөбе облысы

2017 жылдың мамыр айында Ақтөбе және Батыс Қазақстан облыстарының «Жетекші мектептер қауымдастығы тұрақты өзгеруді қамтамасыз етудің құралы ретінде» атты бірінші өңірлік форумы өтті.

Форумда Ақтөбе облысының 54 Жетекші мектебі және БҚО-ның 44 Жетекші мектебі ұжымдары жұмыстарының іс-тәжірибесі көрсетілді. Іс-шараға Жетекші мектептердің 76 директоры мен 83 үйлестірушісі, облыстық, аудандық (қалалық) әдістемелік қызмет және білім бөлімдерінің 39 қызметкері, сондай-ақ Маңғыстау және Атырау облыстарының білім беру бөлімдерінің өкілдері қатысты.

Форум аясында екі облыстың мектеп директорларының **6 панельді пікірталастары, 3 тренинг, 8 сұхбат алаңы, 4 шеберлік класы** өткізілді. Онда екі облыстың Жетекші мектептерінің үйлестірушілері үздік тәжірибелерімен алмасты.

367 адам біліктілікті арттыру курстарына қатысты, атап айтқанда:

- ◆ аудандық/қалалық білім беру бөлімінің 58 әдіскері;
- ◆ жетекші мектептердің 34 директоры;
- ◆ 185 пән мұғалімі;
- ◆ жалпы білім беретін мектептердің 90 басшысы.

ПШО бағдарламалары бойынша біліктілікті арттыру курстарынан өткен жетекші мектептер мұғалімдерінің үлесі 2017 жылы 62,7%-ды құрады (2016 жылы - 36%).

Курстан кейінгі қолдау жұмысы аясында 56 мектептің мұғалімдерінің 285 сабағына бақылау жасалды. Осының нәтижесінде 2715 мектеп мұғалімімен кері байланыс жасау арқылы 75 семинар және 6 вебинар өткізілді.

Сондай-ақ, 35 Жетекші мектепте оқу-тәрбие жұмыстарының тиімділігіне мониторинг жүргізілді, оның аясында кері байланыс жасау арқылы 70 мұғалімнің сабағына қатысу мүмкіндігі туды.

Жетекші мектептерге әдістемелік қолдау көрсету мақсатында ПШО-ны 68 оқу нұсқаулығымен және оқу құралымен қамтамасыз етті.

Мектептегі мұғалімдердің әлеуетін арттыру:

- ◆ критериялды бағалау жүйесі, сабақты зерттеу, білім беру мазмұны, инновациялық кітапханалар, әдістер мен технологиялар бойынша семинарлар, тренингтер - 1,53 мың мұғалім;
- ◆ қалыптастырушы бағалау әдісі бойынша 28 оқыту семинары - 933 мектеп мұғалімі;
- ◆ жаңа әдістеме мен технологиялар бойынша демалыс кезіндегі мектеп - 900 мектеп мұғалімі;
- ◆ мектеп мұғалімдерімен 16 көшпелі кеңес беру кездесулері;
- ◆ әртүрлі тақырыптар бойынша Зияткерлік мектеп мұғалімдерімен 27 ашық сабақ өткізілді.

ЖӘК алаңында белсенді жұмыс жүргізілуде, нақтырақ айтқанда, 9,2 мың мұғалім тіркелді, 192,1 мың материал қаралып шықты, 706,6 мың материал жүктелді.

Жетекші мектептердің саны 53-тен 64-ке дейін өсті.

Пән мұғалімдерінің 64 кәсіби қоғамдастығы құрылды.

Маңғыстау облысы

Облыстың 26 жетекші мектебімен жұмыс жасау 2017 жылдың тамызында басталды.

Жалпы білім беретін мектептің **235 директоры мен оқу ісінің меңгерушілері** ПШО-ның біліктілікті арттыру курстарын аяқтады. Бұл курстар аясында Зияткерлік мектеп алаңында тыңдаушыларға кураторлардың жұмысымен, тәрбие жұмысымен, мектеп кітапханасы және ашық сабақтарды бағалау жүйесімен танысуға мүмкіндік берген шеберлік кластар мен практикумдар өткізілді.

Облыс бойынша әдістеме және технологиялар бойынша 296 мектеп тренері, бағалау бойынша 143 үйлестіруші дайындықтан өтті. Олар өз мектебінде, сондай-ақ басқа мектептердегі әріптестерімен белсенді жұмыс жасап келеді, бағалау және басқа мәселелер бойынша кеңес береді.

74 сабаққа қадағалау жүргізілді, оның нәтижесінде бағалау бойынша мектеп үйлестірушілері мұғалімдермен 17 кездесу өткізді, 45 бірлескен сабақ жоспары құрылды, мұғалімдермен 61 кәсіби әңгіме жүргізілді.

Облыста 3,2 мың мұғалім мен мектеп басшыларын (басшылар, пән мұғалімдері, бастауыш мектеп мұғалімдері және т.б.) қамтитын 5 ірі кәсіби қоғамдастық құрылды.

ЖӘК алаңында белсенді жұмыс жүргізілуде, нақтырақ айтқанда: 5,9 мың мұғалім тіркелді, 120,3 мың материал қаралып, 330,7 мың материал жүктелді, форумда 117 адам пікір қалдырды.

Батыс Қазақстан облысы

2017 жылдың қарашасында облыстың 68 жетекші мектебімен жұмыс жүргізіле бастады.

Облыс әкімдігі жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу бойынша күш-жігерді жұмылдыру жөніндегі аудандық және қалалық білім беру бөлімі басшыларына, жетекші мектептердің директорларына айқын және нақты міндеттер қойды.

ПШО критериялды бағалау жүйесі бойынша 824 мектеп тренерлері мен 353 үйлестіруші даярлады.

Облыста Зияткерлік мектеп мұғалімдері 275 іс-шара, оның ішінде 68 оқыту семинары, 165 шеберлік класы, 42 тренинг өткізді. Барлығы 8115 адам оқудан өтті.

ЖӘК алаңында белсенді жұмыс жүргізілуде, нақтырақ айтқанда: 7,9 мың мұғалім тіркелді, 142,3 мың материал қаралып шықты, 648,4 мың материал жүктелді.

Оңтүстік Қазақстан облысы

2017 жылдың қарашасында облыстың 100 жетекші мектебімен жұмыс жүргізіле бастады.

Облыс әкімдігі аудандық және қалалық білім беру бөлімдерінің басшыларымен, жетекші мектептердің директорларымен кездесу өткізіп, жаңартылған білім беру мазмұнын енгізу бойынша күш-жігер жұмылдыруға қатысты нақты және шешуші міндеттер қойды.

Кездесу барысында облыс басшысы: «Қазіргі уақытта білім беру жүйесі жаңа бағытта дамып келеді. Оның негізгі мақсаты – еліміздің дамуына күш-жігерін салуға аянбайтын, жан-жақты дамыған, білімді және Отанын сүйетін жаңа буын қалыптастыру. Ол үшін аймақтағы барлық мектептер Зияткерлік мектептердің оқу үдерісін басшылыққа алып, соған қарай ұмтылуы тиіс», - деп атап өтті.

Кездесуде дербес білім беру ұйымы Басқармасының Төрайымы Күләш Шәмшидинова «Жаңартылған білім беру жүйесінің қажеттілігі» тақырыбында баяндама жасап, білім беру жүйесіне оқытудың жаңа әдісін енгізудің маңыздылығы туралы егжей-тегжейлі сөз етті.

Сондай-ақ Зияткерлік және пилоттық мектеп директорлары критериялды бағалау жүйесі, тәрбие жұмысын ұйымдастыру, пилоттық мектепте оқу үдерісін ұйымдастыру тәжірибесімен бөлісті.

ПШО критериялды бағалау жүйесі бойынша 2504 мектеп тренері мен 1060 үйлестіруші даярлады.

Облыста Зияткерлік мектептердің мұғалімдері 944 іс-шара, оның ішінде 167 оқыту семинарын, 318 шеберлік класын және 111 тренинг және т.б. өткізді. Барлығы 13 130 мұғалім дайындықтан өтті.

ЖӘК алаңында белсенді жұмыс жүргізіліп келеді, атап айтқанда: 21,4 мың мұғалім тіркелді, 463,9 мың материал қаралды, 1 млн 586 мың материал жүктелді, 962 адам пікір қалдырды.

ПІКІРЛЕР

«Менің көптеген елдердің оқу бағдарламаларына инновацияларды енгізуге қатысты талдау жасау тәжірибемде айтарлықтай жетістіктерге жеткен елдер көп емес, ал қойған мақсаттарына жету жолында сәтсіздікке ұшыраған елдер айтарлықтай көп.

Назарбаев Зияткерлік мектептері мен пилоттық мектептер арасындағы ғылыми-зерттеу мен практикалық байланыстың алға қойған мақсаттарға қол жеткізуге мүмкіндік берумен қатар, аталған жұмысты табысты жүзеге асыруға және тәжірибені таратуға айтарлықтай әсер еткенін атап өткім келеді.

Назарбаев Зияткерлік мектептері енгізген бірқатар жұмыс бағыттары пилоттық мектептермен өзара тиімді әрі сенімді қарым-қатынас орнатуға мүмкіндік берді.

Атқарылған жұмыс Назарбаев Зияткерлік мектептері әзірлеген оқу бағдарламаларының және бағалау құралдарының жоғары сапасын көрсетеді. Бұл Зияткерлік мектептердің өз жұмысында бастапқы кезеңнен бастап тиімді теориялар мен стратегияларды қолдануының және тәжірибеде оқытудың мақсаттары мен әдіс-тәсілдерін тиімді жүзеге асыруының нәтижесі болып табылады; осы ретте пилоттық мектептермен тығыз қарым-қатынас орнатумен қатар, жақсы әзірленген бағалау жүйесінің де артықшылығын айта кету керек.

Бірлесе атқарылған жұмыс мектептердегі кәсіби іскерліктің жоғары деңгейін және дидактика, педагогика және мектепті басқару ісі бойынша ғылыми тұрғыдан негізделген жаңалықтарға деген ұмтылысты көрсетеді.

Көптеген елдердің білім беру жүйесіне кең ауқымды өзгерістерді енгізу әрекеттері мектептің педагогикалық ұжымының инновацияны ескермей, елемей, себебінен сәтсіздікке ұшырап жатады.

Ал мұнда барлық мұғалімдер мен мектеп басшылары жаңартылған білім беру мазмұны бойынша стратегияны жүзеге асыру үшін жауапкершілікті өз мойнына алады. Бұл өте маңызды болып табылады және мұндай қадамның білім беру ісіне оң әсерін тигізетіні сөзсіз.

Деректер талдауына негізделген түрлі таныстырылымдар оқушылардың дамуының айтарлықтай жақсарғанын көрсетеді. Аз ғана уақыт ішінде қол жеткізген жетістіктер таңғаларлықтай әсерге бөлейді.

Алынған деректер, менің білуімше, Зияткерлік мектептер ерекше көңіл бөлген, сапалы әзірленген бағалау жүйесінің маңыздылығын көрсетеді. Бұл мен Сингапур мен Финляндияда көрген бағалау жұмысына қайшы келеді. Жүйенің қалай және неліктен олай жұмыс істейтінін білу оқу стратегиясын тиімді жүзеге асыру және жетілдіру үшін маңызды болып табылады.

Менің ойымша, Қазақстанда оқу бағдарламаларын әзірлеу және оларды ауқымды жүзеге асыру ісі жоғары нәтижеге ие болып отыр. Бағалау бойынша диагностикалық зерттеулер қысқа мерзім ішінде айтарлықтай жетістіктерге қол жеткізілгенін көрсетеді.

Тағы бір айта кететін маңызды жайт, тәжірибені кең ауқымды тарату тек Зияткерлік мектептер мен пилоттық мектептер арасында ғана емес, жалпы ел бойынша қолға алынған.

Назарбаев Зияткерлік мектептері әзірлеген оқу бағдарламалары мен оқушылардың жетістіктерін бағалау тәсілдерін көпшілік қауымның тереңірек түсінуіне көмектесу үшін медиа-арналарды, яғни радио, теледидарды, газет-журналдарды, интернет және кәсіби баспасөзді кеңінен пайдалануды ұсынамын.

Бағалаудың бүгінгі күнгі нәтижелері көңілге қонымды, себебі зерттеу және бағалау әдістерін әзірлеу мен басқару ісі жоғары деңгейде ұйымдастырылып отыр.

Менің ойымша, аталған жұмысты қолжетімді ету арқылы оны қалың жұртшылыққа тереңірек түсіндіруге болады ал бұл өз кезегінде ілгері даму мен туындаған проблемаларды талқылау үшін маңызды және пайдалы болып табылады.

Бұл жұмыс Финляндияда, Англияда, Канадада және Сингапурда жүйелі және тыңғылықты орындалды. Ал бұл, өз кезегінде, ұлттық білім беру жүйесін тиімді жетілдіру стратегиясына өз септігін тигізді».

Тим Оутс

Cambridge Assessment

Бағалаудағы зерттеулер және әзірлемелер
департаментінің директоры.

Анықтамалық ақпарат: Кембридж университетінің емтихан материалдары бойынша жергілікті синдикаты, Кембридж университетінің коммерциялық емес ұйымы.

ҚОСЫМШАЛАР

2017 жылы ПШО Әдістемелік кітапханасы аясында жарияланған әдістемелік әдебиеттер тізімі

№	Әдістемелік әдебиеттер атауы	Тіл
1	Психологическая готовность школьника к обучению	орыс
2	Развитие тайм-менеджмента у младших школьников	орыс
3	Аналитическое письмо как инструмент для развития рефлексии	орыс
4	Развитие коммуникативных навыков через интерактивные формы обучения	орыс
5	Робототехника: развитие у учащихся навыков XXI века	орыс
6	Функционалдық сауаттылық: төменгі сынып оқушыларының тыңдалым және айтылым дағдыларын дамыту /Функциональная грамотность: развитие навыков слушания и говорения младших школьников	қаз./ орыс
7	Мектеп тренерлеріне арналған әдістемелік ұсынымдар Методические рекомендации школьным тренерам	қаз./ орыс
8	Активное обучение: понимание, интерпретация, применение	орыс.
9	Мұғалімнің өз тәжірибесін бағалауы	қаз.
10	Lesson Study: өз сабағын зерттегісі келетіндер үшін	қаз.
11	Болашақ мұғалімдердің педагогикалық шеберліктерін дамыту	қаз.
12	Тиімді коучинг ұйымдастырудың тәсілдері: теория және тәжірибе	қаз.
13	Қалыптастырушы бағалау арқылы өздігінен реттелетін оқуды дамыту жолдары	қаз.
14	Как провести качественное исследование урока	орыс.
15	Сабақты зерттеу (Lesson study): А-дан Я-ға дейін	қаз.
16	Модель обзора профессионального развития тренера	орыс
17	Эффективные методы работы с текстом	орыс
18	Сабақты зерттеу – бірлескен оқу тәсілі	қаз.
19	«Робот техникасы» элективті курсы бойынша сабақ жоспарларының жинағы Сборник планов занятий по элективному курсу «Робототехника»	қаз./ орыс
20	Ықтималдықтар үлестірімдерін практикалық есептерді шығаруда қолдану	қаз.
21	Математическая мозаика: элективный курс по математике	ағыл.
22	Оқушылар мен ата-аналарды критериалды бағалауға көшуге дайындау	қаз.
23	Алгоритм успешного планирования урока биологии в 7-10 классах	орыс
24	Практическое пособие по предмету «Русский язык»	орыс
25	Постановка исследовательского вопроса в рамках реализации исследования	орыс
26	Сборник творческих задач по биологии	орыс
27	Хочу спросить, или Развитие у учащихся навыков постановки вопросов	орыс
28	Методы и приемы развития грамотности чтения	орыс
29	Сабақты зерттеуді тәжірибеде қолдану бойынша әдістемелік ұсыныстар	қаз.
30	Теории и техники развития творческих способностей	орыс
31	Формирование рефлексивных навыков у учащихся	орыс
32	Вовлечение учащихся в учебный процесс через дифференциацию	орыс
33	Реализация межпредметных связей на уроках биологии в малокомплектной школе	орыс
34	Методический конструктор планирования уроков в малокомплектной школе	орыс
35	Сыныпты бақылау арқылы мұғалімдердің жауапкершілігі мен жұмыс тиімділігін арттыру	қаз.
36	Саралап оқытуды ұйымдастырудың тиімді жолдары	қаз.
37	Оқытуда Интернет ресурстарды қолдану	қаз.
38	Қысқа мерзімді жоспар үлгілері	қаз.
39	Қозғалысқа және жұмысқа байланысты мәселе есептерді шығару жинағы	қаз.
40	Рефлексия тәсілдері және олардың тиімділігін бағалау	қаз.
41	Эффективное планирование занятий	орыс

42	Как сделать сетевое сообщество функциональным?	орыс
43	Дифференцированный подход на уроках биологии и физики	орыс
44	Тыңдалым және айтылым дағдыларын қалыптастырушы бағалау құралдары Инструменты формативного оценивания навыков слушания и говорения	қаз./ орыс
45	Инструменты развития эмоционального интеллекта как составляющие мастерства учителя	орыс
46	Проект «Читаем вместе» на портале Центра педагогического мастерства	орыс
47	Эффективность приемов формативного оценивания на уроках русского языка	орыс
48	Сабақ кезеңдеріндегі іс-әрекеттердің нәтижелерін қалай анықтауға (бақылауға) болады?	қаз.
49	Математика сабақтарындағы пәнаралық байланыс	қаз.
50	100 методов активного обучения	орыс
51	Графические методы обучения	орыс
52	Эффективные способы и приемы работы в парах и группах в условиях малокомплектной школы	орыс
53	Способы формирования навыков решения проблем с использованием второго языка	орыс
54	Тілдік дағдыны дамыту: қиындықтары мен шешу жолдары	қаз.
55	Методические рекомендации по проведению тренинга на тему «Управление конфликтом»	орыс
56	Креативті ойлауды дамытудың тиімді жолдары	қаз.
57	Организация проектно-исследовательской деятельности студентов вуза по педагогическим дисциплинам	орыс
58	Рефлексия как инструмент совершенствования практики преподавания и обучения учителя	орыс
59	Сабақты зерттеу – мұғалімнің оқыту тәжірибесін жетілдіру тәсілі	қаз.
60	Оқу үдерісінде саралап оқытудың әдіс-тәсілдері	қаз.
61	Справочник по обновленному содержанию общего среднего образования Республики Казахстан	орыс
62	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Ағылшын тілі (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Английский язык (2 класс)	қаз./ орыс
63	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Жаратылыстану (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Естествознание (2 класс)	қаз./ орыс
64	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Қазақ тілі (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Казахский язык (2 класс)	қаз./ орыс
65	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Әдебиеттік оқу (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Литературное чтение (2 класс)	қаз./ орыс
66	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Математика (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Математика (2 класс)	қаз./ орыс
67	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Дүниетану (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Познание мира (2 класс)	қаз./ орыс
68	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Орыс тілі (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Русский язык (2 класс)	қаз./ орыс
69	30 пилоттық мектеп мұғалімдерінің қысқа мерзімді жоспарлар жинағы. Көркем еңбек, дене шыңғырту, музыка, өзін-өзі тану (2-сынып) Сборник краткосрочных планов учителей 30-ти пилотных школ. Художественный труд, физическая культура, музыка, самопознание (2 класс)	қаз./ орыс
70	Методическая поддержка педагогов 30-ти пилотных школ тренерами Центра педагогического мастерства АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы»	орыс

Негізгі және жоғары мектеп (тренерлер мен мұғалімдерге арналған) оқу пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру бағдарламаларының түзетілген және толықтырылған тізімі

1. Қазақ тілінде оқытатын мектептердегі «Қазақ тілі» мен «Қазақ әдебиеті» пәндері бойынша педагог кадрлардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
2. Қазақ тілді емес мектептердегі «Қазақ тілі мен әдебиеті» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
3. Орыс тілінде оқытатын мектептердегі «Орыс тілі» мен «Орыс әдебиеті» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
4. Орыс тілді емес мектептердегі «Орыс тілі мен әдебиеті» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
5. «Математика» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
6. «Информатика» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
7. «Химия» және «Жаратылыстану» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
8. «Биология» және «Жаратылыстану» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
9. «Физика» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
10. «География» және «Жаратылыстану» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
11. «Қазақстан тарихы» және «Құқық негіздері» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
12. «Дүниежүзі тарихы» және «Құқық негіздері» пәндері бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
13. «Экономика және кәсіпкерлік негіздері» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
14. «Графика және жобалау» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
15. «Қазіргі әлемдегі Қазақстан» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
16. «Дене шынықтыру» пәні бойынша педагог мамандардың біліктілігін арттыру курсының білім беру бағдарламасы;
17. Критериалды бағалау жүйесін енгізу бойынша аймақтық және мектеп үйлестірушілерінің біліктілігін арттыру курстарының білім беру бағдарламасы.

ЖЫЛДЫҚ ЕСЕБІ

Кесте. 2017 жылы ағылшын тілі курстарында оқыған мұғалімдер саны

№ Аймақ	ЖОСПАР			ІС ЖҮЗІНДЕ			ОҚЫТУ						
	барлығы	ағылшын тілі мұғалімдері	пан мұғалімдері	барлығы	ағылшын тілі мұғалімдері	пан мұғалімдері	барлығы	оқуды аяқтады	оқын жатыр	курстан шығарылды	Ағылшын тілі мұғалімдері		
											оқуды аяқтады	оқын жатыр	курстан шығарылды
1 Астана қаласы	108	88	20	108	88	20	108	64	44	0	64	24	0
2 Алматы қаласы	209	169	40	204	164	40	204	113	91	0	113	51	0
3 Ақтау қаласы	135	106	29	135	106	29	133	66	67	2	66	39	1
4 Ақтөбе қаласы	195	144	51	265	207	58	264	101	163	1	101	105	1
5 Атырау қаласы	155	121	34	151	120	31	151	59	92	0	59	61	0
6 Қарағанды қаласы	229	169	60	212	160	52	212	98	114	0	98	62	0
7 Көкшетау қаласы	162	119	43	154	114	40	154	76	78	0	76	38	0
8 Қостанай қаласы	151	111	40	149	111	38	148	90	58	1	90	21	0
9 Қызылорда қаласы	254	195	59	274	215	59	274	143	131	0	143	72	0
10 Павлодар қаласы	132	95	37	132	95	37	132	71	61	0	71	24	0
11 Петропавл қаласы	129	93	36	128	92	36	128	69	59	0	69	23	0
12 Талдықорған қаласы	428	318	110	428	318	110	426	157	269	2	157	161	0
13 Тараз қаласы	278	215	63	278	215	63	278	144	134	0	144	71	0
14 Орал қаласы	159	121	38	159	123	36	157	72	85	2	72	50	1
15 Өскемен қаласы	273	198	75	75	0	75	75	0	75	0	0	0	0
16 Шымкент қаласы	763	578	185	755	569	186	755	301	454	0	301	268	0
Барлығы:	3760	2840	920	3607	2697	910	3599	1624	1 975	8	1624	1070	3
												905	5

Кесте. 2017 жылы орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде қолдау көрсетілген мектептер саны (Жетекші мектептер)

№	Қала, облыс	Жалпы саны			Қолдау көрсететін мектептер саны				
		қала/ аудан	НЗМ	жалпы білім беретін мектеп *	Жетекші мектептер	серіктес мектептер	пилоттық мектептер	базалық мектептер	
1	Астана қаласы	3	2	84	20	64	1	2	
2	Алматы қаласы	8	2	201	18	183	1	2	
3	Ақмола облысы	19	1	572	57	515	2	2	
4	Ақтөбе облысы	13	1	416	64	352	2	3	
5	Алматы облысы	19	1	741	74	667	2	3	
6	Атырау облысы	8	1	192	21	171	2	2	
7	ШҚО	19	2	658	71	587	2	2	
8	Жамбыл облысы	11	1	450	33	417	2	3	
9	БҚО	13	1	384	68	316	2	2	
10	Қарағанды облысы	19	1	522	39	483	2	2	
11	Қостанай облысы	20	1	529	49	480	2	2	
12	Қызылорда облысы	8	1	293	42	251	2	2	
13	Маңғыстау облысы	7	1	134	26	108	2	2	
14	Павлодар облысы	13	1	387	19	368	2	2	
15	СҚО	14	1	517	62	455	2	2	
16	ОҚО	15	2	1020	100	920	2	2	
БАРЛЫҒЫ:		209	20	7100	763	6337	30	35	

Кесте. 2017 жылы педагог мамандарға орта білім беру мазмұнын жаңарту шеңберінде қолдау көрсететін мектептер арқылы
курстан кейінгі қолдау көрсету аясында жүргізілген іс-шаралар саны
(Жетекші мектептер)

№	ПШО филиалдары	Сабақтарды қадағалау	Кеңес беру	Тренерлердің оқыту іс-шараларын өткізуі				
				семинарлар	дөңгелек үстелдер	шеберлік- кластары	коучинг- сессиялар	вебинарлар
1	Астана қаласы	198	53	49	31	3	6	1
2	Алматы қаласы	146	215	11	43	31	14	
3	Ақтау қаласы	35	33	5		4		1
4	Атырау қаласы	248	119	24	13	34	40	4
5	Ақтөбе қаласы	285	575	56	33	26	6	6
6	Қарағанды қаласы	44	263	8	12	17	59	6
7	Қызылорда қаласы	143	223	13	14	31	12	4
8	Көкшетау қаласы	117	1795	50	52	8	17	6
9	Қостанай қаласы	44	137	5	8	11		7
10	Павлодар қаласы	10	37	17	13	32	14	
11	Петропавл қаласы	99	118	9	12	10	9	2
12	Тараз қаласы	154	308	4	7	24	18	2
13	Талдықорған қаласы	233	530	12	18	11	7	2
14	Орал қаласы	52	57	11	21	14	5	1
15	Өскемен қаласы	16	152	11	16	12	4	2
16	Шымкент қаласы	222	345	23	54	32		
Барлығы:		2046	4960	308	347	300	211	44

Кесте. 2017 жылы облыс мұғалімдері (облыстық, республикалық) арасында тәжірибені насихаттау және таратуға бағытталған оқыту іс-шаралары саны

Оқыту іс-шаралары							Мұғалімдердің тәжірибесін насихаттау және тарату бойынша оқыту іс-шаралары			
№	ПШО филиалдары	семинарлар, практикумдар	шеберлік кластары, тренингтер	конференциялар, онлайн	вебинарлар	онлайн сұхбат алаңы, дөңгелек үстелдер, секциялық отырыстар	форумдар, фестивалдар	өңірлік конкурстар	республикалық конкурстар	
1	Астана қаласы	5				8		1	2	
2	Алматы қаласы	8	1			6	1			
3	Ақтау қаласы	1		1				2		
4	Атырау қаласы	6						1		
5	Ақтөбе қаласы	21	1	2	1	19	2			
6	Қарағанды қаласы	1		1		5				
7	Қызылорда қаласы	7		2	2	10	1	2		
8	Көкшетау қаласы	3				3		1		
9	Қостанай қаласы	2		1		4		1		
10	Павлодар қаласы	2	2			5		2		
11	Петропавл қаласы	3	1			2	1	1		
12	Тараз қаласы	8		1				1		
13	Талдықорған қаласы	5	2			1	1	4		
14	Орал қаласы	24	1		1	2	3	1		
15	Өскемен қаласы	3	1			3	1	1	1	
16	Шымкент қаласы	10				2		1		
БАРЛЫҒЫ:		109	9	8	4	70	10	19	3	

Кесте. 2017 жылы педагог мамандарды дайындайтын ҚР педагогикалық
ЖОО мен колледждеріне әдістемелік қолдау көрсету және кеңес беру шараларының саны

№	ПШО филиалдары	Семинарлар	Шеберлік кластары	Форумдар	Дөңгелек үстелдер	Конференциялар	Кездесулер
1	Астана қаласы	3	1		1	1	
2	Алматы қаласы	2	2	1	1		1
3	Атырау қаласы	2		1			
4	Ақтөбе қаласы	2				1	1
5	Ақтау қаласы				1		1
6	Қызылорда қаласы	2					
7	Қостанай қаласы	1					2
8	Көкшетау қаласы	7					
9	Қарағанды қаласы	1	2				3
10	Петропавл қаласы	2					1
11	Павлодар қаласы						1
12	Талдықорған қаласы				2		
13	Тараз қаласы	3					
14	Орал қаласы	3			1		1
15	Өскемен қаласы	1			1		1
16	Шымкент қаласы	2					1
Барлығы:		31	5	2	7	2	13

[illegible]

Сдано в набор 11.06.2018. Подписано в печать 21.06.2018
Формат 84x108/16. Офисная бумага 80 г/м². Печать цифровая.
Усл. печ. л. 3,78. Тираж 10 экз. Заказ №889

Отпечатано в типографии ЧУ «Центр педагогического мастерства»
e-mail: info@cpm.kz, тел.: +7 (7172) 23-57-49